

KINIJOS KOMUNISTAI IEŠKO PRIEKABIU

NAUJAS SMŪGIS JUNGŲ TAUTOMS

NESISEKA TAIKIŲ BŪDU ĮSPRĘSTI KAŠMIRO KLAUSIMO

JUNGT. TAUTOS, N. Y. — Dr. Frank Graham, J. T. tarpininkas Kašmiro konfliktui tarp Indijos ir Pakistano spęsti, pareiškė, kad jo pastangos buvo be pasisekimo.

Buvęs senatorius ir koledžo prezidentas patvirtina, kad per paskutinius du mėnesius santykiai tarp šių dviejų besiginčijančių valstybių taip pablogėjo, kad galima skaitytis su ginkluotu susirėmimu bet kurią dieną.

Kašmiras, nesantaikos obuolys

Gimstant iš didžiosios britų dominijos dviem nepriklausomoms valstybėm, Indijai ir Pakistanui, liko neišspręstas Kašmiro kunigaikštijos klausimas. Dėl gyventojų religinio pasiskirstymo, indus ir mohamedonus, abi naujosios valstybės ėmė reikšti savo pretenzijas, grasydamos vienai kitai kardu.

1948 m. J. T. Saugomo Taryboje buvo nutarta prarasti Kašmire plebiscitą ir tik po to, paaiškėjus daugumos valiai, sutvarkyti Kašmiro ateitį, prisijungiant prie Indijos arba prie Pakistano.

Indija nepaiso nutarimų

Indijos ministeris pirmininkas Nehru pareiškė J. T. tarpininkui, kad jos kariuomenė nemano atsisukti iš Kašmiro plebiscito metu, kaip to reikalauja Pakistanas, remdamasis Jungtinių Tautų nutarimu. Nehru pagręsė, kad Kašmirui ginti yra paruošta 400,000 armija.

Nehru patarė J. T. tarpininkui nesimaišyti į Indijos ir Kašmiro reikalus. Tačiau jis pats rodo vis daugiau didesnius palinkimus kištis į Japonijos santykių ir taikos sutarties nustatymą.

(Pagal Nehru, Formozą turi būti perleista komunistinei Kinijai, Amerikos armija pasitraukti iš Japonijos, o Ryukyu bei Bonin salos, dabar valdomos sovietų, turi būti grąžintos Japonijai).

Dar daug ko trūksta Nac. Kinijos armijai

TAIPEH, Formozos. — Nacionalistinės Kinijos armijai trūksta apmokymo, ginklų, maisto, aprangos ir pinigų algoms.

Taip sako Amerikos generolas William C. Chase, vadovaujantis amerikiečių karinių patarėjų grupei prie Chiang Kai-sheko armijos. Ji turi po ginklų apie pusę milijono vyrų. Netekus Kinijos ir atsidūrus šioj saloj, Kinijos nacionalistinė vyriausybė yra dideliuose piniginiuose sunkumuose. Dėl pinigų trūkumo ji negali kaip reikiant apginkluoti ir aprūpinti savo pusmilijoninės armijos. Eilinis kareivis gauna per mėnesį 50 centų. Pulkininkas leitenantas \$6. Pakėlus karius atlyginimą, pakiltų ir jų ūpas, sako Amerikos patarėjas.

I Jugoslavijos uostą Rijeką atplaukė laivas Slovenija su maistu iš Amerikos. Laivas buvo iškilmingai sutiktas, dalyvaujant Amerikos ambasadoriui G. Allen. Amerika yra paskyrusi 69 milijonus dolerių Jugoslavijos maisto pagalbai.

Suėmė Washingtono komunistų vadus

WASHINGTONAS, D. C. — Po New Yorko ir Kalifornijos, atėjo eilė Washingtono-Baltimorės apylinkėse veikusiems komunistų partijos vadams. Federalinė policija suėmė šešis senus visuomenės kiršintojus nuverstį demokratinę valdžią Amerikoje. Jie yra:

1. Lawrence Braverman, advokatas, komunistų bylų gynėjas ir demokratinės sistemos griovėjas. Jis buvo suimtas Baltimorės aerodrome, grįžtant jam iš New Yorko. Jis neprisipažįsta esąs partijos narys, bet Teisingumo departamentas turi įrodymų, kad šis 35 metų advokatas nuo 1944 m. priklauso partijai.

2. Roy Wood, 36 m., Columbijos srities komunistų partijos pirmininkas. Jis dirba komunistų partijoje nuo 1938 m. Anksčiau buvo Daily Worker administracijos New Yorko.

3. Dorothy Rose Blumberg, 47 m., buvusi kom. partijos kasininkė ir mokyklų "vadovė" Baltimorėje. Suimta Brooklyne, kur dabar gyvena.

4. Phillip Frankfeld, 44 m., Clevelando srities komunistų organizatorius. Suimtas New Yorko, ruošiant skristi į Clevelandą.

5. Regina Frankfeld, 41 m., jo žmona, buvusi Baltimorėje 4-tos apylinkės partijos organizatorė. Suimta Clevelande.

6. George Meyers, 38 m., Baltimorės komunistų partijos pirmininkas.

Nužudė gengsterį

DALLAS, Texas. — Dvylika kartų padugnių gaivalai mėgino nužudyti savo buvusį bendradarbį, dabar išėjusį "į atsargą", Herbert Noble, ir tik trylikas kartas buvo nemeluotas.

Noble žinojo, kad jam grėsia pavojus ir kad padugnių valdžia yra paskyrusi už jo galvą \$50,000. Jis gyveno nuoslaime ūky, atrodančiame kaip indėnų laikų tvirtovė. Būrys plėšrių šūnių būtų sudraskę kiekvieną į kiemą įžengusį pakeleivį. Būtiniausių reikalų verčiamas, Noble važiuodavo šarvotu automobiliu. Iš pradžių banditai mėgino jį nužudyti iš revoliverių, bet jis vis išsisukdavo.

Po to stvėrėsi bombų. Viena bomba, įdėta į jo automobilį, sudraskė jo žmoną 1949 metais. Du kartus buvo įdėta bomba į jo privatų lėktuvą, bet buvo laiku pastebėtos. Ir tik dabar, padėjus bombą į laiško dėžutę, o paties žudikams esant su kabelio užtaisų krūmuose, už 75 jardų, Noble išlėkė į orą su visu šarvotu automobiliu privažiavęs prie laiško dėžutės išimti pašta.

Policija turi sąrašą Nobles priešų iš jo veiklos laikų. Ji mano, kad pamažu bus galima suimti, kas nužudė Texas'o gengsterių Aischillą, Herbertą Noble.

Amerikiečiai į Maroką. Laivu Gen Ballou atvyko 1,000 amerikiečių karių į naują aviacijos bazę prie Casablankos.

Akordionistas Dick Contino (dešinėje) apleidžia San Francisco teismo rūmus. Už paneigimą kvietimo stoti į armiją teisėjas paskyrė jam šešis mėnesius kalėjimo ir pasimokėti \$10,000. Contino yra išgarsėjęs akordionistas, kuris dažnai per savaitę uždirbdavo \$4,000.

KOMUNISTAI BERLYNE

"VIDURIUOJA"

DEMONSTRANTŲ TARPE PLEČIASI LIGOS IR NEPASTĖNĖJIMAS

BERLYNAS. — UP korespondentas rašo: Badas, išviečių trūkumas ir ligos kamuoja komunistų suvežuotuosius jaunuolius ir "pasaulio jaunimo taikos šventę" Rytiniame Berlyne.

Badas suvežuotųjų jaunuolių tarpe, — jų daugelis yra tik 10-12 metų — didėja, sakoma antikomunistiniuose pranešimuose iš Rytinio Berlyno. Komunistų patikėtiniai, kuriems buvo pavesta nakvynių ir maitinimo reikalai suvažiavimo metu, yra suimti, sakoma pranešime.

Vakarų Berlyno informacijos biuras praneša, kad jo surinktomis žiniomis, dalyvių tarpe nustatyti 36 susirgimai dėmėtąja šiltine.

Vakarų berlyniečiai slapta atsilankiusiems komunistinio suvažiavimo jaunuoliams pripirko saldinių, šokolado ir kitokių skanėsių. Tokių dalykų jauniems komunistų valdomose šalyse nedažnai gauna paragauti.

"Visas suvažiavimas yra panašus į koncentracijos stovyklą", — pasakė jauna vokiekaitė, vardu Egon, užkliuvusi į Berlyno vakarinę zoną. "Naktį mus užrakina į barakus, o policijos sargai sustoja prie įėjimo. Nemaža iš mūsų pabėgo per langus ir perlipo užtvartas".

Dar \$5 mil. Ispanijai

WASHINGTONAS, D. C. — Jungtinės Valstybės suteikė naujai \$5 milijonus paskolos Ispanijai.

Kongresas yra nutaręs duoti Ispanijai \$62,500,000 paskolos. Iš šios sumos Ispanija jau gavo \$36,100,000. Paskutinė paskola yra numatyta vandens jėgainėms ir kasyklų įrengimams.

Kinijos katalikai nori dalyvauti taikos sutarties su Japonija sudaryme. Jų atstovai iš Formozos atsiuntė New Yorko kardinolui Spellman'ui telegramą, kurioje jie prašo tarpininkavimo, kad Kinijos katalikų atstovai galėtų atvykti rugsėjo mėnesį į San Francisco, kur bus pasirašyta taikos sutartis su Japonija.

Bolševikų aristokratai

MASKVA. — TASS paskelbė tokių Sovietų Sąjungos ministrų tarybos nutarimą:

1. Pastatyti paminklą ant generolo pulkininko Ivano Tichonovičiaus Grišino kapo.

2. Paskirti vienkartinę 50,000 rublių pašalpą I. T. Grišino žmonai Vieri Glebovnei Grišinaitei.

3. Paskirti personalinę pensiją I. T. Grišino šeimai: žmonai 1,200 rublių per mėnesį iki gyvos galvos; sūnui Anatolijui Grišinui — 600 rublių per mėnesį iki baigs aukštąjį mokslą, žmonos motinai Matronai Fircevai 600 rublių per mėnesį iki gyvos galvos.

4. Palaidoti generolą pulkininką Ivanovą Tichonovičių Grišiną valstybės lėšomis.

Tai, ką reikią būti graždantiems Vanka Stanka ir ką reikią būti generolu pulkininku toje "beklasinėje" bolševikų sistemoje. Piliētis Vanka Sovietų Sąjungoje, kad ir geras darbininkas būdamas, neuždirba daugiau kaip 500-600 rublių per mėnesį. Jis už tuos pinigus turi išsiversiti su visa šeima. Bet "draugo" pulkininko generolo našlė gauna vien tik sau dvigubą didum pensiją. Net ir senutė jos motina gauna didesnę pensiją, negu uždirba eilinis šeimos tėvas Sovietų Sąjungoje.

Anglai planuoja atominę jėgainę

LONDONAS, Anglija. — Anglų dienraštis Daily Mail praneša, kad jų atominės fizikos mokslininkai planuoja statyti pirmąją atominę jėgainę. Tai būtų pirmoji šios rūšies jėgos šaltinis pasauly.

Statybos klijūtės ne techninės, o tikrai piniginės, sako mokslininkai. Kai tik vyriausybė paskirs tam reikalui \$2,520,000, atominės energijos stotis bus pradėta statyti. Stoties vieta parinkta prie Harwell, kur yra valdinė atominės jėgos tyrinėjimo laboratorija.

Vėliausios žinios

— Kinijos komunistų radijas Peipinge sako, kad Amerika didelius pastiprinimus siunčia į Korėją.

— Kautynių veiksmai Korėjoje buvo silpni paskutiniomis dienomis. Tik Amerikos lėktuvai plačiau veikė, bombarduodami prieš pusę susisiekimo mazgus.

— Lenkija iš naujo įteikė švedijai reikalavimą išduoti pabėgėlius iš lenkų minų gaudytojo HG11 12 jūreivių. Šis klausimas vis dar sprendžiamas švedų įstaių ir komplikuojasi dėl senų nuostatų, pagal kuriuos atbėgę maistinininkai iš svetimų laivo grąžinami atgal.

— Jugoslavijos-Bulgarijos pasieny įvyko vėl nesusipratimas. Bulgarijų pasienio sargybiniai paleido kulkosvaizdžius į jugoslavus, kurie atsisiaudydami pasitraukė.

— Rytų Berlyno policininkai pagrobė du Vakarų Berlyno policininkus. Grumtynės įvyko Vakarų pusėj.

— Japonijos ministeris pirmininkas Shigeru Yoshida rugpiučio 31 d. išskrenda į San Francisco, ryšį su taikos sutarties pasirašymu.

— Amerika dar ilgą laiką turės ginkluotis ir pasilikti stipriausią galybę, norint apsaugoti nuo gresiančių pavojų, pasakė prez. Trumanas.

— Britų ir Irano delegacijos turėjo dviejų valandų pasitarimus, po kurių davė pareiškimą apie atsiemtą šokią tokią pažangą.

— Nepaprastos liutys Šveicarijoje, ypačiai jos rytinėj dalyje, pridarė daug nuostolių, sugriaudamos tiltus ir gyvenamus namus.

— Egiptas nori pasirašyti ne puolimo ir draugiškumo sutartį su Sovietų Sąjunga, norėdamas tuo parodyti savo nedraugiškumą anglams.

— Norvegijoje atostogauja anglų ministeris pirmininkas Clemente su žmona. Sekmadienį jie bus karaliaus Haakon svečiai.

Korėjos karo kaina Amerikai — \$5 bil.

WASHINGTONAS, D. C. — Svarstant naująją karo sąmatą Kongrese, buvo pateikti skaičiai apie ligšiolines išlaidas Korėjoje. Iš pranešimo paaiškėjo, kad Korėjos karas Amerikos Jungtinėms Valstybėms kainuoja \$5 milijonai iki birželio 30 d.

Jeigu karas Korėjoje neišsplestų, bet tęstų, teks jam iki kitų metų birželio 30 d. išleisti \$4,5 milijono, aiškino atstovas McMahon (dem.—Texas).

Bendroms gynybos išlaidoms, išskyrus Korėjos karui — kuris turi atskirą sąmatą — yra numatyta \$56 milijonai. Biudžeto komisija nubraukė nuo prez. Trumano užsiprašytos sumos \$1,5 milijono. Demokratių partijos atstovai išpėjo Kongresą, kad, atsisveigiant į gresiančius karo pavojus, tenka priimti šį rekordinį biudžetą neapkarpytą.

J. TAUTŲ KARIAI NAUDOJA DUJAS

Taip kalba Peipingo radijas, delsiant atsakyti į generolo Ridgway reikalavimą

Sovietai leidžia "taikos" burbulus

WASHINGTONAS, D. C. — Amerikos Jungtinės Valstybės atmetė Sovietų Sąjungos prezidento Šerniko pasiūlymą sušaukti penkias didžiasias valstybes į taikos konferenciją, vadinamą pasiūlymą nuvalkiotu propagandiniu numeriu. Bet Sovietai daro iš to ir toliau didžiausią triukšmą, besistengdami įtikinti — pirmiausia savo piliečius — kad Stalinas vietoj karo siekia taikos.

Kongreso senoka rezoliucija, priimta birželio mėnesį, kalbanti apie Amerikos draugingumą rusų tautai, dabar skelbiama sovietų spaudoje ir per didžiasias radijo stotis.

Atstovas McMahon, vienas iš rezoliucijos autorių sako:

Jeigu sovietai iš tikrųjų nori taikos, jie gali prisidėti prie Jungtinių Tautų plano atominės energijos kontrolei įgyvendinti. Taip pat jie gali pašalinti geležinę uždangą ir leisti rusų tautai užmegsti draugiškus santykius su plačiuoju pasauliu.

Kol sovietai to nepadarys, jų taikos ofenzyvą tenka laikyti milžiniška apgaule.

Kas brangsta ir kas pinga

WASHINGTONAS, D. C. — Paskutiniaisiais mėnesiais, o ypač prasidėjus karui Korėjoje, daug dalykų pabrango ir, kaip iš visko matyti, dar pabrangs. Bet vėl yra eilė prekių, kurių kainos išliko senoj vietoj arba net nukrito.

Maistas — žemės ūkio departamentas sako, kad naujo derliaus atsargos gali sumažinti — arba net sulaukyti maisto gaminių kainų kilimą.

Kviečių kainos nukrito nuo \$2.50 už bušelį vasario mėnesį iki \$2.32 liepos mėnesį. Kalbama, kad vyriausybė bus priversta supirkti didesnę kviečių atsargą, kad palaikytų dabartinę kainą.

Drabužiai — Medvilnės žaliavos kaina nukrito iki 35 centų — nuo 46 centų mėnesį anksčiau. Devynios didžiosios tekstilės bendrovės numušė audinių urmo kainą nuo 3.5% iki 10%. Du Pont'koncernas nupigino 25 nuošimčius nailono triko medžiagą, vartojamą moterų rūbams. Įvairios kilimų bendrovės atpigino kainą savo gaminiams nuo 4 iki 10%.

Saldumynai — Dabar gaminotojai daro didesnius šokolado gabaliukus už tuos pačius 5 centus, nes atpigė kakavą, kokoso aliejus, riebalai.

Butų nuomos — Pagal naują potvarkį, butų nuomos pakilo iki 20%, palyginus su senosiomis kainomis, nustatytomis 1949 m. Pienas — Pieno tiekėjai deda pastangas išgauti iš Washingtono leidimą pakelti pieno kainą dar 1 centu. Tuomet į namus pristatomas pienas kainotų 25 centai kvorta.

TOKYO, J. T. Vyr. Būstinė. — Per Peipingo radiją buvo paskleista įvairių kaltinimų prieš Jungtinių Tautų armiją, mėginant parodyti, kad ir ji lauso taikos derybų sąlygas, tačiau komunistai parodė didesnį kantrumą.

Komunistai, skaitydami "prasikaltimų" sąrašą, nuėjo tiek toli, kad apkaltino Jungtinių Tautų kareivius nuodugnių dujų vartojimu Korėjos fronte.

Esą, Pietų Korėjos kareiviai pavartojo nuodugnias dujas birželio 27 d., tris dienas po Maliko kalbos apie reikalą užvesti taikos pasikalbėjimus.

J. T. taikos delegacija grįžo į Korėją

Admirolo Joy vadovaujama delegacija atskrido į Korėją iš J. T. vyr. vado būstinės Tokyje, kur ji turėjo ilgus pasitarimus su gen. Ridgway. Ten buvo išdirbtas išpėjimo raštas komunistams su reikalavimu duoti "geležinę" garantiją dėl Kaesongo, pasitarimų miesto, apsaugojimo nuo naujų komunistų ginkluotų kareivių pasirodymo, kaip tai atsitiko perėitą savaitę.

Jungtinių Tautų delegacijos sugrįžimą į frontą reikia suprasti, kaip ženklą, kad Jungtinių Tautų karinė vadovybė laukia teigiamo komunistų atsakymo dėl garantijų taikos deryboms atnaujinti.

Komunistai neskuba derėtis, bet...

I atsakingų už derybų nutraukimą komunistų vadų vietą tuo tarpu kalba tiktai jų propagandinės radijo stotys Peipinge ir Pyongyange, tuo parodydami, kad laiko gaišinimas eina jiems į naudą, telkiant vis didesnes jėgas į kautynių lauką.

Nacionalistų kiniečių žvalgyba praneša, kad dar dvi Kinijos komunistų divizijos atvyko į Mukdeną, Mandžiūrijoj. Viena sovietų priešlektuvinės artilerijos divizija buvo atgabenta laivais į Dairen, taip pat Mandžiūrijoj, sakoma nac. kiniečių pranešime.

Kariuomenės gabenimas Mandžiūrijoj ypačiai pagyvėjo, prasidėjus taikos deryboms, tvirtina tie patys Chiang-Kaisheko šaltiniai.

Laukiama ginklų kalbos

Washingtono oficialioose sluoksniuose daugiau girdėti balsų, kad komunistai planuoja smarkesnio pobūdžio kovas Korėjoje.

Žinant, kad komunistai per visą pasitarimų laikotarpį telkia jėgas į pafrontę, tenka skaitytis su spėjimais, kad komunistai gali bet kada pradėti naują ofenzyvą visu frontu.

Ofenzyvą nebūtinai turėtų reikšti komunistų pastangas išstumti sąjungininkus iš Korėjos, bet norą pagerinti taikos derybų sąlygas, atstūmus Jungtinių Tautų jėgas už 38 lygiagretės. (Jungtinės Tautos nesutinka prarasti demarkacijos linijos prie šios lygiagretės.

Maroke Amerika turės, pagal susitarimą su Prancūzija, 7 aviacijos bazes.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Turėkim daugiau broliškos širdies

Zenoną Gailių aplankius

Zenonas Gailius yra vienas iš tų nelaimingų jaunuolių, kuriams teko būti išvežtam į Vokietiją darbam. Darbo sąlygos buvo tokios sunkios ir nepakenčiamos, ypač dėl jo nestiprios sveikatos, kad Zenonas neišlaikęs pabandę palikęs darbovietę bėgti atgal į Lietuvą. Buvo pagautas gestapo ir kaip didžiausias nusikaltėlis, vien tik dėl to, kad paliko darbą (kas demokratinei santvarkoj nelaikoma jokiu nusikaltimu), buvo atiduotas į kareikat.

Kacete sąlygos buvo tokios blogos, kad jis po kaceto pergyvenimų ir kankinimų visiškai neteko sveikatos. Karui pasibaigus, išėjęs į laisvę, atgavo sveikatą ir 1950 metais pasiekė J.V. Čia dirbo stotyje prie pakrovimų. Žiemos metu prasišaldęs susirgo. Gydėsi pas lietuvių gy-

dytojus, kol turėjo pinigų. Pini-gams pasibaigus, buvo paguldytas Cook County ligoninėn. Jau 7 mėnesiai kaip jis ten. Giminių Chicagoje neturi, o lietuvių visuomenės liko pamirštas.

Kada perskačiau prieš kurį laiką skelbimą, kad Zenonui Gailiui reikalinga kraujo transfuzija, nuvažiuau į ligoninę, pasiūlydamas paaugoti kraują. Kraują paėmė prieš dvi savaites, bet iki šiam laikui Zenonui kraujo nedavė. Yra bandomas gydyti naujai išrastais vaistais.

Galima įsivaizduoti, kaip jaučiasi 26 metų jaunuolis po tokių išgyvenimų, kada, gulint ligoninėje, per septynių mėnesių teikėsi aplankyti tik kelios nepalstamos visuomenės veikėjos: Grybiene, Samienė, Šimkienė, o paskutiniu laiku ligoninės raštinėje pradėjo dirbti Mašiotaitytė, kuri tikrai nuoširdžiai ligoniui rūpinasi ir kuo galėdama jam patarnauja. Toje ligoninėje dirbančios gailingos seserys ir gydytojai lietuviai ligonį per iš-

tisus septynių mėnesių tik porą kartų teaplanė.

Galima teisingai, kad mes nežinojome apie šią tragišką padėtį. Bet yra žmonių, kurie ir žinojo, kad Gailius gulė ligoninėje, bet nei patys aplankė, nei kitiems apie tai pranešė. Ryšium su Gailiaus liga yra ir daugiau labai liūdnų pasireiškimų iš lietuvių pusės, apie kuriuos geriau nutylėti. Bet iš visuomenės pusės ir ypatingai iš jaunimo turėtų būti daugiau parodyta širdies ir supratimo į nelaimę patekusiam broliui. Aš kviečiu mėsias seses ir brolius, kaip organizuoto jaunimo, priklausiančio skautam, vyčiam, ateitininkam ir šviesiečiams, taip ir atskiras seses ir brolius Zenoną Gailių aplankyti, sustiprinti jį morališkai, padėti jam materialiai. O svarbiausia — parodykime, kad mes mylime vieni kitą ir ypatingai nepamirštame tų jaunuolių, kuriems likimo buvo lemta nuo Lietuvos okupantų tiek daug iškentėti ir jaunystėje prarasti sveikatą. Neleiskime jam prarasti viltį į gyvenimą. Duokime suprasti ne tik jam, bet ir pausti ligoninės personalui, kad mes, lietuviai, esame kultūringi žmonės ir savo kankinių ne tik nepamirštame, bet ir jų kančias įvertiname.

Zenonas Gailius yra pilnai to užsitarnavęs. Cook County ligoninė yra kamps Wood gatvės ir Harrison. Jis yra vyrų skyriuje, trečiame bloke, 35 palatoje, 3-me aukšte. Lankymo dienos ir valandos yra šios: sekmadieniais ir trečiadieniais nuo 1 iki 4 val. po pietų. To skyriaus ligoninės administracija yra palanki; leidžia aplankyti ir kitomis dienomis.

EVANGELIKŲ PAMALDOS

Lietuviams evangelikams - reformatams pamaldos bus laikomos Salem evangelikų-reformatų bažnyčioje, 6824 So. Emerald Ave., sekmadienį, rugpiūčio 12 d., 12 val. 15 min.

—“Naujienu” tradicinė gegužinė bus rugpiūčio 19 d. Liberty Grove, Willow Springs, Ill. Laukiama didelio senųjų ir naujųjų ateivių suvažiavimo.

Seno Petro rėmėjai

Louis Striupuras, 2609 W. 63rd St. yra plačiai žinomas Chicago lietuvių visuomenėje. Pp. Striupurai per daugelį metų gyveno Northside. Jie rimto būdo, draugiški žmonės, priklausę įvairioms draugijoms ir klubams. Jie dažnai sutinkami lietuviškuose progresyviuose rengimuose. P. Striupuras yra barzdukis ir per eilę metų laikęs plaukų kirpyklą, rodos, 3634 W. Grand Ave. nuosavame name. Vėliau jis turėjo tavernos biznį. Taverną ir namą pardavė ir nupirko plaukų kirpyklą aukščiau minėtą adresu. Drg. L. Striupuras yra gerai patyręs savo amate. Gyvenantieji šioje apylinkėje lietuviai neužmirškite gero plaukų kirpėjo. Jie yra seni “Naujienu” skaitytojai ir rėmėjai.

—Ponia Olga Protapas per daugelį metų gyvena Chicagoje ir turėjusi taverną 3159 So. Emerald Ave. persikėlė gyventi į Gary, Ind. ir čia nusipirko taverną. Jos adresas: 1936 Grand St. Ji yra rimto būdo moteris mylinči lietuvių ir apšvieta. Taipgi skaito “Naujienas”.

—Healthy Food Restaurant, 3206 So. Halsted St. yra lietuviška valgykla, kurios savininkai buv. tremtiniai pp. Gyliai gamina skanius valgius. Visada čia gausite įvairiausių lietuviškų bei amerikoniškų valgių pagal savo skonį. P. Gyliai “N.” skaitytojai.

—Marcella Jacobs, 837 W. 34th St. turi alinę, kur galima pasivašinti įvairiais gėalais, su draugais susitikti. Maloni šeimininkė jums gražiai patarnaus. Čia ir “Naujienas” galite pasiskaityti, nes ji yra jų prenumeratorė.

—“Naujienu” skaitytoja p. Kazimiera Pocienė gyvena 3600 So. Halsted St. S. m. spalio 17 d. bus 3 metai kaip mirė Pranas Pocius, kurio mirtis paliko žmonai Kazimierai, sūnui Bruno ir kitiems giminėms didelį širdies skausmą. Pociai seniau buvo mėsinės ir valgomųjų daiktų prekyboje, už tai jie plačiai tarp lietuvių pažįstami. Po velionies mirties biznį pervedė sūnui Bruno su žmona, kurie ir dabar tą biznį gražiai tvarko.

—West Pullmano gyventojai pp. A. Korens jau nuo seno yra nuolatiniai “Naujienu” skaitytojai. Pp. Korens ir šia proga atsinaujo prenumeratorą prisijungdami pinigų net iš Decatur, Mich. kur jie turi puikų vasarnamį prie Lake of the woods ežero. Ten jie vasaros metu praleidžia karščius vėšiai ir turi pakankamai vietos norintiems atostogauti.

—Visiems per mane užsirašiusiems ar atnaujiniusiems “Naujienas” bei daugiems skelbimus į dienraštį; taipgi į mane atsikreipusiems Chicago lietuvių Draugijos reikalui — tariau jums širdingą lietuvišką acū. Ateity esant reikalui, “Naujienu” ar Draugijos reikalais kreipkitės laišku, 1739 S. Halsted St. arba telefonu CAnal 6-8500.

Senas Petras

TRUMPAI

—Ritas Babickas, nuolatinis Pakšto kapelos pianistas, pažadėjo dalyvauti studentų ruošianame pobūvyje - vakarieneje, penktadienį, rugp. 10 d., 7 val. vak. Nelsens Restaurant, 79 ir Western Ave. R. Babickas numato šį rudenį pradėti elektros inžinieriaus mokslų University of Illinois, Navie Pier. Iki šiol jis visą laiką dirbo fabrike, taupydams pinigus mokslapini-giams.

—V. Poška, “Naujienu” štabo narys, išvyko 2 savaitių atostogų.

—“Birutės” choro naktinis piknikas ruošiamas ateinančio šeštadienį, rugp. 11 d., Spaičio sode, Willow Springs, Ill. Tikimasi, kad atsilankys daug šio garbingas tradicijas turinčio choro gerbėjų ir šiaip publikos.

—Lietuvių vaikų šventė ruošiamą Chicagoje rugpiūčio 26 d. Rugp. 10 d. tos šventės programoj dalyvaus vaikai su mokytojais 10-11 v. rytą ties California ir 69 St. atliks programos bendrą pasirengimą.

PLOKŠTELES — REKORDAI 89c Vienas

Gyvenki, Juokis ir Mylėk, ir Daug Daug Dainelių — Lithuanian Radio Quartet “Rūta” Močiutė Mane Barė, ir Mylėjau Mergele — A. Jevavito Radijo Orkestras. Miki ir Sūstas, ir Koja, Koja — Polkkras Orkestras. Klumpakojis Polka, ir Lietuviškas Kadrius — Lietuvių Tautiškas Orkestras. Marcininkų Polka, ir Virginia Polka — Worcesterio Lietuviškas Ork. Ukinių Polka, ir Jurgio Polka — Pennsylvania Angliakasis Ar As Tau Sese, ir Ulonai — A. Vanagaitis ir P. Stogis, duetas. Kur Lygūs Laukai, ir Sūtems Tamsi Naktinė — Karo Mokyklos Choras. Ona Polka, ir Kanapių Polka — V. Gulos Orkestras. Senos Mergos Polka, ir Gerk, Gerk, Girtukėdli — Brooklynio Lietuvių Orkestras. Visur Tyla, ir Tykiai, Tykiai Nemunėlis Teka — Idainavo Juozas Babravičius. Nesistumk Polka, ir Kauno Valsas — V. Dineika ir J. Petrauskas. Dariau Lygseles Valsas, ir Jonelio Polka — Lietuvių Tautiškas Ork. Svajonė ir Meilė, ir Sudiev, Sesutės — Idainavo Stasys Pauras ir Juozas Antanėlis. Kaip Gi Gražus Darželis, ir Pas Darželį Trys Mergelės — Adelė Vyčienė, Ona Miliuskaitė.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 SO. HALSTED ST.
CHICAGO 8, ILL.
Prisijungimas ir supakavimas \$2.00
C. O. D. nesiunčiame.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasauly Dalis
KVIETININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YArds 7-7308

GELININKAS (PUTRAMINTAS) Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainiku paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramintas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020.

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINČIA Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WORTHWORTH AVE.
Tel.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

URBA Gėlės Myliantiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams mams
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet. **PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI.**

Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

LIŪDESIO VALANDŲ Šaukite
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tie, kurie gyvena kitose miesto dalyse rasime koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWNHALL 3-2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDŲJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Bishop 7-9719
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TŪRIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone PULLman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL. VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

2 Metų Mirties Sukaktuvės

WALTER BUCHINSKI
GYVENO 11853 S. MICHIGAN AVE.

Persikėvė su šiuo pasauliu rugpiūčio 17 diena, 1949 m., sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Šiluvos parapijoje, Tytuvėnų kaime.

Paliko dideliame nuliūdimė. žmona Salomėja, pagal tėvus Valatka; 4 dukterys: Alice Kinsley, žentas William A.; Helen Dion, žentas James; Irene Horvath, žentas Edward S.; 4 anūkai; švogeris Ignacius Uriakas ir jo 2 sūnūs: Alfred, jo žmona Mildred; Robert, jo žmona Judy ir jų šeimos, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Liūdnam atminimui mūsų brangaus vyro ir tėvelio bus laikomos šv. Mišios su egzėkvijomis Visų šventų bažnyčioje rugpiūčio 11 diena, 1951 m., 7:45 val. ryto. Kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas, o paskui ir į namus po numeriu: 11853 So. Michigan Avenue.

Mes Taves, mūsų brangaus vyro ir tėvelio, neluoknet neužmiršime. Tu pas mus jai nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas tave ateisime. Nuliūde lieka:

Žmona, Dukters, Zentai, Anūkai, švogeris ir Giminės.

ANTANINA RUDZICKAS
pagal tėvus Miliuskas
gyveno 3834 So. Parnell Ave.

Mirė 1951 m. rugp. 8 diena, 5:30 val. ryte, sulaukusi 83 metų amžiaus. Gimusi Kuodžių kaime, Kapciamiesčio parapijoje, Seinų apskr. Amerikoje išgyveno 39 m. Paliko nuliūde: dukterys: Mary Nicewicz, Rose Platkus, Alice Curran ir Veronika, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas koplyčioje 634 West 37th St. Šeštadienį, rugp. 11 d., 9:00 val. ryte bus lydimas iš koplyčios į Nativity of Our Lord parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojama šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Antaninos Rudzickas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūde lieka:

Dukters ir Giminės.

Laidotuvių direkt. Joseph T. McKenna. Tel. YArds 7-0925.

ONA LIAUGAUDAS
pagal tėvus Dumarkaitė
1419 So. 50th Court
OLympic 2-6196

Mirė 1951 m. rugp. 6 diena, 9:20 val. ryte, sulaukus pusės amžiaus. Gimusi Telsių apskr., Žemaičių Kalvarijos parapijoje, Patacių kaime.

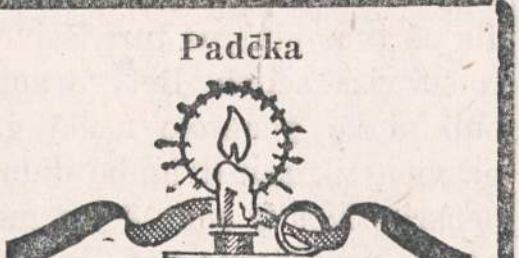
Amerikoje išgyveno 40 metų. Paliko nuliūde: vyras Juozapas, sūnus Mykolas, anūkė Linda Anna; sesers sūnus Kazys Varnelis, švogeris sūnus Juozas Norvaišas, pusbrolis Petras Arlauskas su šeima, pusserė Bernice Arlauskas su šeima ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų. Priklausė Apaštalytės Mados ir Rožančios Draugijoms.

Kūnas pašarvotas A. Petkaus koply., 1410 S. 50th Ave. Šeštadienį, rugp. 11 d., 8:30 val. ryte bus lydimas iš koplyčios į šv. Antano parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojama šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Onos Liaugaudas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūde lieka:

Vyras, Sūnus, Anūkė, Sesers Sūnus, švogeris Sūnus, Pusbrolis, Pusserė ir Giminės.

Laidotuvių direkt. A. Petkus. Tel. TOWNhall 3-2109.

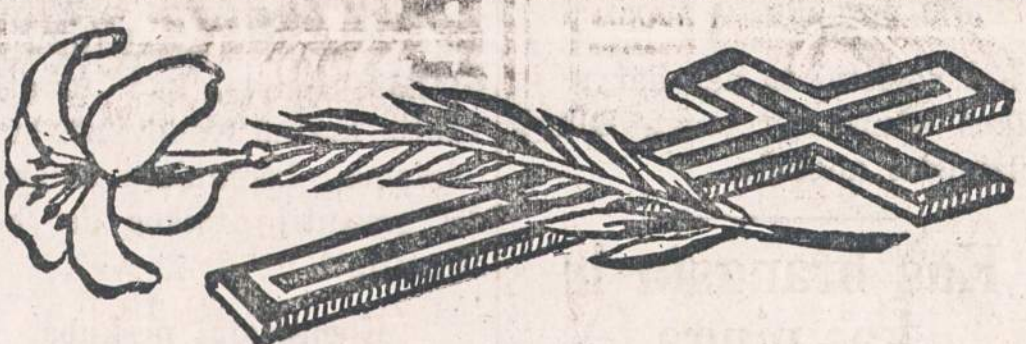

KAROLIS MICKEVICIUS

Mirė rugp. 4 d., 1951 ir palaidotas tapo rugp. 7, o dabar lisis Lietuvių Tautinėse kapinėse, amžinai nuliūde. Jis neigiamas atsidėkoti tiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palaidė jį į tą neišvengiamą amžinybės vietą.

Mes atmindami ir apgalėdami jo prasišalinimą iš mūsų tarpo, reikiame giliausia padėką dalyvavusiems laidojime žmonėms ir gėlių auktojams: dėkojame graboriui A. Petkui, kuris savo geru ir mandagiu patarnavimu garbingai nulydė jį į amžinąjį namą mums palengvino perkelti nuliūdama ir rūpesčius; dėkojame Joniškeičių L. ir K. Klubui, Chicago lietuvių Draugijai, Uteniškių Klubui, Chicago lietuvių Draugijos grabnešiams ir pagalioms dėkojame visiems dalyvavusiems laidojime žmonėms; o tau mūsų mylimas tėveli sakome: išsėkis šalto žemėje.

Nuliūde lieka: Duktė, Anūkė, Pusbrolis ir Giminės.

FRANCES NORKUS-VAIVADAITE

gyv. 6635 So. Sacramento Ave., Tel.: HEMlock 4-1359.

Mirė 1951 m. rugpiūčio 4 d. 4 val. ryto sulaukus 47 metų amžiaus. Gimus Lietuvoje, Biržų aps., Kupreliškų parap., Žadeikių k. Amerikoje išgyveno 18 metų.

Paliko nuliūde: vyras Klem, sūnus Eduardas, sesuo Ona Keliofis, švogeris Jonas ir jo šeima, brolis Povilas Vaivada, švogerka Stela ir jo šeima, švogeris Mikalojus Norkus ir jo šeima, 2 pusbroliai Povilas ir Juozapas Valentis ir jų šeimos, 2 pusserės: Veronika Kymonias ir Veronika Glėmė ir jų šeimos, dėdė Mykolas Trainis, gimin. Eva Povilaitis ir jos vyras Aleksas ir daug kitų giminų, pažįstamų ir draugų. Lietuvoje liko brolis Alfonsas, 2 seserys: Stefania ir Veronika ir jų šeimos.

Kūnas pašarvotas Antano Petkaus koplyčioje, 6812 So. Western Avenue.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugpiūčio 9 d., 8:30 ryto iš koplyčios į Gimimo Panelės švč. parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. FRANCES NORKUS giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūde lieka:

Vyras, Sūnus, Sesuo, Brolis, švogeris, švogerka ir kitos giminės.

Laidotuvių Direktorius Antanas Petkus. Tel.: Grovehill 6-0142.

ANTANAS BAKSZAITIS

GYVENO 4400 S. ARTESIAN AVE.
Tel. FRontier 6-0426

Mirė 1951 m. rugpiūčio 6 diena, 10:45 val. vakaro, sulaukęs 67 metų amžiaus. Gimęs Raseinių aps., Šimkaičių par., Paalsių kaime. Amerikoje išgyveno 47 metus.

Paliko nuliūde 3 broliai: Juozapas, jo žmona Frances, jų sūnus Feliksas; Jonas, jo žmona Antanina, jų sūnus Jonas ir jo žmona Emma; Mykolas, jo žmona Kazimiera, jų duktė Marcia, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko 3 seserys ir 3 broliai.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Avenue.

Šeštadienį, rugpiūčio 11 d., 8:30 val. ryte bus lydimas iš koplyčios į šv. Kryžiaus parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Antano Bakszaitis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūde lieka:

BROLIAI, BROLIENĖS IR GIMINĖS.

Laidotuvių direkt. J. F. Eudeikis. Tel.: YArds 7-1741.

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

Izoliacionizmo gadynė praėjo

Izoliacionistinis auklėjimas, kuris buvo teikiamas amerikiečių jaunimo ankstyvesniajai kartai, šiandien negali būti bepritaikomas. Tokias mintis pareiškė Mrs. Hayes, kuri yra krašto Parents and Teachers Assn. pirmininkė, Northwestern universitete, kur vyksta šios sąjungos darbo grupės suvažiavimas.

Mrs. Hayes pridėjo, jog "visa civilizacija" priklauso nuo to, kaip amerikiečiai bus auklėjami spręsti žmogaus ir mokslo problemas.

Kainos kyla ir krinta

Numatoma, kad tam tikrų prekių, kaip kai kurių maisto produktų, mėsos ir tekstilės reikmenų, kainos nukrisiančios. Tačiau jau kai kurių rūšių šaldytuvų, automobilių ir kitų daiktų kainos pakilsiančios.

Žinovai sako, kad šiuo metu daug pristatoma Chicagoje galvijų ir skerdyklas, todėl mėsa turėsianti atpigti.

Tekstilės, drabužių kainos krito 12c. svarui per pastarąjį mėnesį.

CIO reikalauja bausti Ciceros riaušinėlius

Didysis prisiėkusių teismas, kuris nagrinėja Ciceros riaušių bylą, nutarė šaukti dar daugiau liudininkų rugp. 10 - 12 dd.

Pirmomis dienomis išklausyti 6 liudininkų pareiškimai. Cook apskritys viršininko policijos atstovas ltn. Johnson tvirtino, kad Cicero policija kludžiusi negro Clarks šeimai įsikelti į 6139 W. 19th pastato butą ir pati nesistengusi sulaukyti riaušių, kurios po to prasidėjusios. Vienas 19 m. amžiaus Northwestern universiteto studentas tvirtino, jog jis matęs, kaip vienas agitatorius dalijęs lapelius, kurstančius prieš negrą Clark.

CIO krašto vadovybė patarė valstybės gynėjui Boyle griežtai nubausti riaušių kaltininkus.

Kiek dirba teisėjai

Vietinio JV distrikto teisėjai atostogų turi nuo 8 iki 17 savaitių.

Dėl ilgų atostogų ir ypač nereguliarių darbo valandų šiems teisėjams daroma priekaištų. Iš penkių distrikto teisėjų beveik kasdien bent vieno trūksta darbe. Kai kurie iš įstaigos išėina anksčiau nustatyto laiko. Blogiausia, kad tai atsitinka ne tiek vasarą, kada mažiau darbo, bet ir žiemos metu.

Sprendimo šiuo laiku laukia tame teisme 4,300 civilinių, kriminalinių ir bankroto bylų, kurios turės būti pradėtos nagrinėti rugs. 10 d., kada pasibaigs teismo atostogos. Joms išspręsti reikės nuo 6 mėn. iki 2 metų laiko. Bent 6 teisėjų vietos yra neužimtos.

Mokytojai kovos su narkotikais

Chicago ir Ilinojaus mokytojų ir tėvų sąjungos skyrė nutarė bendromis jėgomis kovoti su narkotikų vartojimu. Tuo tikslu įsteigtos apylinkių tarybos kovai vesti.

Jos veiks bendradarbiaudamos su mokyklų vadovybėmis ir policija. Mokiniai bus raginami pasisąžadėti nevertoti narkotikų ir pranešti mokyklos vedėjui apie tai, kas tuos narkotikus vartoja ir kas juos parduvinėja.

Kai kurie atsakingi pareigūnai pareiškė, kad narkotikų vartojimas bendrai Chicago jaunųjų tarpe nesudaro ypatingos problemos, bet kai kuriose apylinkėse tai kelia susirūpinimo.

Gubernatorius vetavo įstatymus

Gubernatorius Stevensonas vetavo du parlamento priimtus įstatymo projektus.

Vienas jų tai įstatymas, suvaržęs pigiąją butų statybą. Jis buvo numatęs teleisti pigius butus statyti tik tada, kai su tuo sutiks apylinkės gyventojai, balsavimo keliu atsisakiusus. Antrasis įstatymas draudė pardavinėti ir nuomotuoti automobilius sekmadieniais. Pastarasis įstatymo projektas esąs priešingas konstitucijai.

Policijos "pavaišinti" banditai paliko pinigų

2612-20 N. Harlem Ave. maisto krautuvėn antradienį įsiveržė 4 maskuoti banditai ir buvo paėmę neštis \$600 - 700. Bet laiku spėjo atvykti policija, kuri atidengė ir juos ugnį. Plėšikai atsisaukę, bet iš to "karščio" nesuskubo nei savo grobio išsinešti. Policija ėmė vyti automobiliumi bėgančius banditus. Bet paskui plėšikai pradingo tarp keliaujančių, kai viena moteriškė, išgirdusi sirenas, išsiplašiusi užgriozdino policijai kelią savo automobiliu.

VOKIETUKAS APLANKE CHICAGĄ

15 metų amžiaus vokiečių jaunuolis K. Warnke aplankė Chicago, kuri jam patikusi.

Jis atvyko iš Berlyno (Vokietijos) ir čia buvo Chicago Boys Club svečias. Tą dieną jo šeiminkas buvo Richard Valzonis, 15 m. berniukas, kuris yra šiemetam išrinktas tipingiausių amerikiečių vaiku.

P. Miller vis dar tebeserga

Iš Cedar River (Mich.) grįžo p. Antanas Kaminskas, kuris kartu su Povilu Milleriu, Chicago Lietuvių Draugijos sekretorium, atostogavo Dunkų farmoje.

P-as Kaminskas praneša, kad P. Miller vis dar tebėra ligoninėje. Atrodė, kad pirmadienį iš ligoninės jis galės išeiti, tačiau daktarai neišleido. Jie nenori, kad vėl pasikartotų priepuolis. Svarbiausia jiems rūpi, kad ligonis kiek sustiprėtų. Tuo atveju nereikės tuoj operacijos daryti.

Kai sveikata kiek pasitaisy, tai P. Miller grįš į Chicago.

"Naujienu" Gegužinė

RUGPIŪČIO 19 D.
LIBERTY GROVE PARK
Willow Springs, Ill.

Sekmadienį,
rugpiūčio 19 d.

BUS GERA MUZIKA SOKIAMS

TAUPINTOJŲ SKAICIUS DIDĖJA

Atsilankiusieji džiaugiasi gražiai įrengta mūsų raštine ir skubiu patarnavimu. Taupytojams mokame gerus dividendus. Prieinamomis sąlygomis skoliname pinigus už namus. Pardudame ir keičiame Jungtinių Amerikos Valstybių Taupymo Bonus.

Visų santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois
Telefonas: HAYmarket 1-2028.

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandų vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 vidudienio.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

TAUPYKITE

KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas.
KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal pareikąlavimą.
Dėl paskolų geresnėms sąlygoms, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumim. Mūsų turtas yra virš septynių milijonų dolerių — \$7,000,000.00.

KUR famsta gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus.
KUR 27 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.

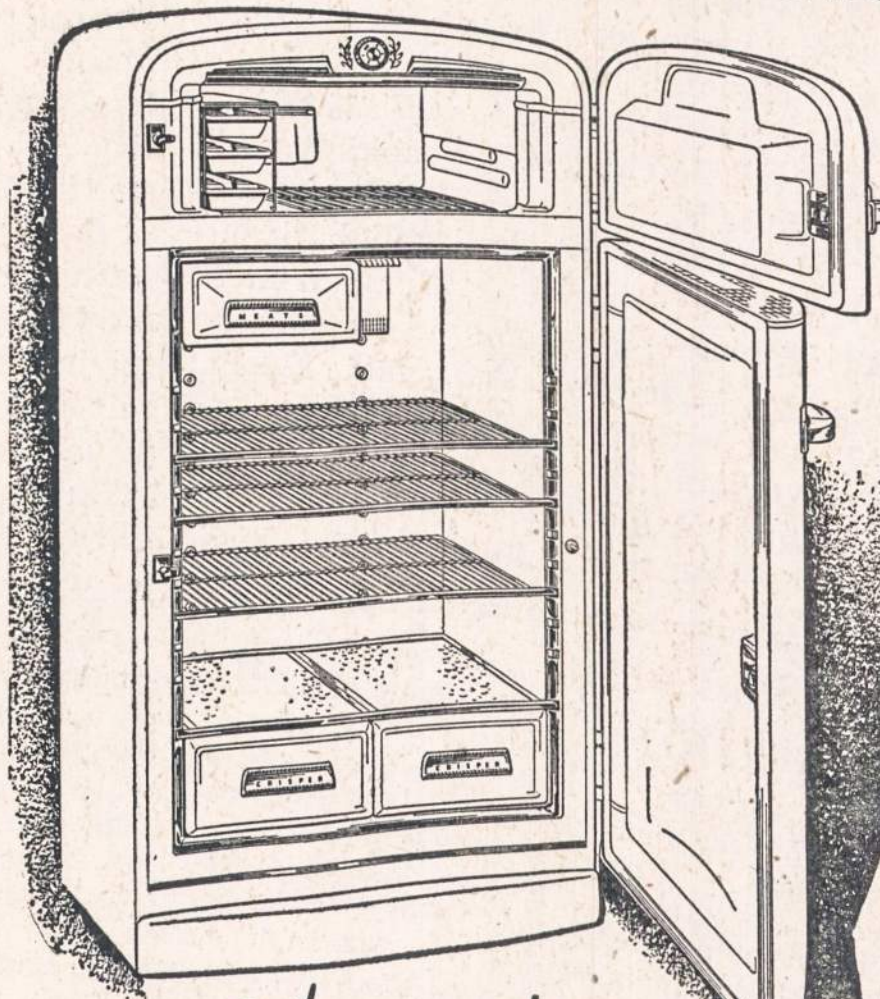
CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6236 South Western Avenue GRevehill 6-7575

J. PAKEL — Prezidentas

YOURS FREE!

1951 NEW 2-DOOR PHILCO Refrigerators

List Price \$439.95

To the owners of the oldest electric refrigerators in Metropolitan CHICAGO

Register your old electric refrigerator in the PHILCO Old Refrigerator Derby AT ALBERT'S

Nothing to Buy!
No Slogans to Write!
Just enter your old Electric Refrigerator... regardless of make!

FREE

THIS NEW \$99.95

PHILCO RADIO-PHONOGRAPH

if you are the owner of the oldest refrigerator registered at this store.

PLUS 10 OTHER VALUABLE PRIZES!

Regardless of make or condition the oldest electric refrigerator wins... but it must be an electric refrigerator you are using in your home. The oldest entries will be awarded the famous PHILCO Model 1018 2-door Refrigerator ABSOLUTELY FREE! Come in and register today!

ALBERT'S FURNITURE HOUSE, Inc.

2318 ROOSEVELT ROAD

ATIDARYTTA PIRMADIENIO IR KETVIRTADIENIO VAKARAIŠ IKI 9:30. KITOM DIENOM — IKI 6 VAL. VAKARO.

Naujausią PHILCO

šaldytuvą galima

įsigyti tik tai už

\$209.95

Labai parankios

išmokėjimo sąlygos

Užėikite į ALBERT'S

baldų krautuvę ir

pasimatykite su

lietuvių manadžeriu

Stanley Rimkum

Jis jums nurodys

geriausias prekes

ir lengviausias

pirkimo sąlygas

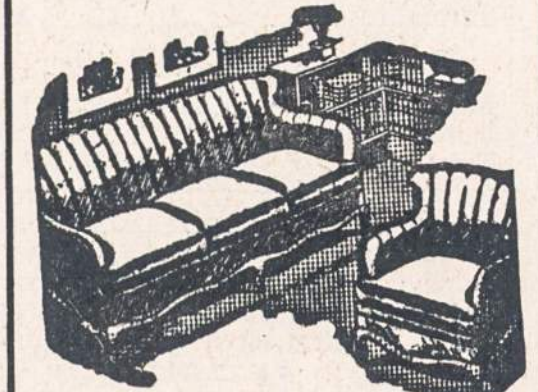
Gausite gerą kainą

už seną šaldytuvą

18 mėnesių išsimokėti

ALBINAS BENIULIS
ATLIEKA PERKRAUSTYMUS
ir įvairių daiktų pervežimus.
Taip pat persiunčiame į užsienį paketėlius.
2554 SO. HALSTED ST.
Tel. DANube 6-3245

VISKO UŽTEKTAI TUOJ PRISTATOM

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radio, televizijos setai, baldai vaikams.

Zemos kainos, lengvi išmokėjimai
DIDELIS PASIRINKIMAS
Baldai pagal užsakymą.

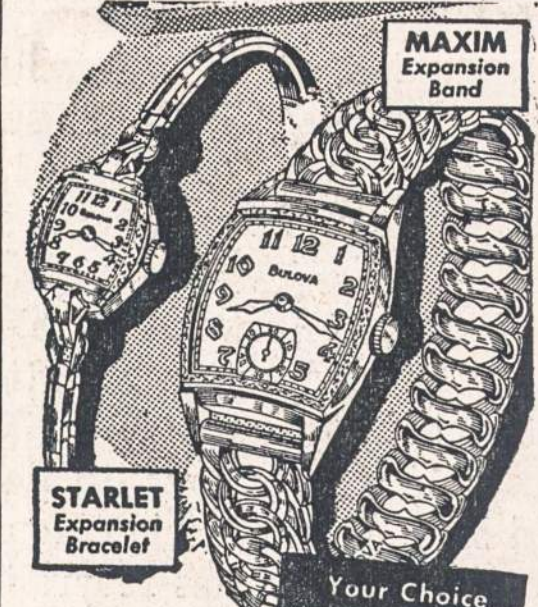
ROOSEVELT
Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711

Briliantų, Deimantų, platinos auksio sidabro žiedų, auksinių, šveicariškų ir USA firmų moteriškų ir vyriškų laikrodėlių, auksinių rašomų plunksmų

RUGPIŪČIO MĖNESIO IŠPARDAVIMAS

Vyriški žiedai su gražia Lietuvos Emblema sidabras vertės \$4.00 už \$1.98
Vyr. žiedai 10 krt. auksio, su tamsiu raudonu akmeniu "Amethyst" vertės \$20.00 už \$5.00
14 krt. geltono auksio mot. žiedukai su balto safiro akutėmis vertės \$12.00 už \$4.00
10 krt. geltono auksio Dinner ring su 9 safiro akmenukais, vidurinė akutė didelio spalvoto akmenuko vertės \$30.00 už \$10.00
10 krt. geltono auksio moteriški žiedai su 10 krt. deimanto akutėmis vertės \$40.00 už \$19.00

Auksiniai laikrodėliai žymiausių pasaulio firmų: Bulova, Elgin, Longines-Wittnauer vert. \$55.00 už \$29.00

Whitnauer GOLDEN PRINCESS H 171, 14K, \$59.50 F.T.L. — A Longines-Wittnauer Product

Rankiniai laikrodėliai balto ir geltono metalo vertės \$24.00 už \$10.00
Alarm Clocks įvairių firmų, garantuoti, vertės \$2.75 už \$1.75
Elektriniai sieniniai laikrodžiai \$4.95

Diamond Look auskarai, Drop earrings, su puikiausiais 30 st. spindinčiu akmenuku, gražiausias papuošimas moteriškai ar merginai vertės \$10.00 už \$3.95

26 gabalai Stainless Steel peilių ir šakutėlių Rogers Silver setas 100 gabalų Rogers Silver setas \$100.00 už \$49.00

Dresser setas, puikiausia dovana kiekvienai moteriai vertės \$25.00 už \$15.00

Priimame mainymui senus auksos žiedus, laikrodžius. Mūsų prityręs laikrodininkas J. Dambrauskas duos geriausią patarimą ir sutaisys ir sunkiausius sugedimus.

Mūsų prityrę tarnautojai Mrs. Stella Rozak, Gudzonis, Ambrosius sąžiningai jums patarnaus. Sandėlis ir krautuvė užima tris tris lotus, vienas pastatas.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 SO. HALSTED ST.
Telef. CALumet 5-7237

Prekyba atidaryta pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais. Sekmadieniais uždaryta.

WCFL 1,000 kil. 50,000 Watts jėgos Radio programos leidžiamos sekmdienio vakarais 5:30 p. m. Chicago laiku.

Skaitykite "N-nas"

3-NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.—KETVIRTADIENI, RUGP. 9, 1951

CONRAD Photo Studio
(lietuvis fotografas)
Specialybė vestuvės.
\$15.00
vertės dovana jaunavedžiams, atnešus šį garsinimą.
414 W. 63 ST.
Telefonai: ENG. 4-5883
ENG. 4-5840

METRICK'S PAINT STORE

LONDON AND SON, INC.

naujoje vietoje:

3414 ROOSEVELT ROAD

Kedzie 3-6800

NEMOKAMAI PRISTATOME VISAME MIESTE

Dutch Boy House Paint.

Metric's Standard House Paint.

White and Gray — \$3.89 galonas.

BIGANE & SONS

ANGLYS

IR

ALYVA

3596 Archer Avenue

LAfayette 3-0600

PROGRESS

LIETUVIŲ BENDROVĖS

KRAUTUVĖS

PECIAI, ŠALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI

Didžiausias Pasirinkimas MAŽIAUSIOS KAINOS

Lengviausi Išmokėjimai.

Baldai Padaromi

Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO

3224 SO. HALSTED ST.

Tel. Victory 2-4226

4183 ARCHER AVE.

Tel. LAfayette 3-3171

CHICAGO, ILL.

Baikite savo kančias

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ejo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 17—(\$1.00)—GARSIOJI Skilvio Arbata teikia greitų rezultatus skilvio ligose. Puikiai lnuosuoja vidurius, juos sunormuoja.

STANIS Analgetis S A L V E—(\$1.00)—duoda STEBETINUS rezultatus.

STANIS IMPROVED FOOT SOAP, 1/2 sv. gabalas—60c. A 3-in-one Foot Health Treatment padėti jautrioms, deginantioms, pavargusioms, sutinusioms ar skaudantioms kojoms. Suminkština ir sunaikina nuospaudas ir padų sukietėjimus.

Z. G. Stanis Company

2822 ARCHER AVENUE

Chicago 8, Illinois Dept. N.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CAanal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu: \$10.00
Pusei metų \$5.50
Trims mėnesiams \$3.50
Vienam mėnesiui \$1.25
Chicagoje per išsiųsiojus:
Viena kopija 5c.
Savaitei 30c.
Mėnesiui \$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams \$8.00
Pusei metų \$4.50
Trims mėnesiams \$2.50

Užsieninose:
Metams \$11.00
Pusei metų \$6.50
Trims mėnesiams \$3.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Ill. Tel. CAanal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Neatsilaiko Prieš Pagundą

Komunistų atgabenti į "Pasaulio Jaunimo Festivalį" Berlyne vokiečiai ir vokiečiai nori pamatyti laisvąją miesto dalį ir nuo saulėtekio iki vėlaus vakaro didesniais ir mažesniais būriais bėga į vakarinį sektorį. Policijos apsaugininkai per vieną dieną pirmadienį aplankė vakarinį Berlyną apie 100,000 jaunuolių, atvežtų į komunistų jaunimo iškilmes, ir jie savo vizitą labai patenkinti, nes vakarinio Berlyno gyventojai, administracija ir sąjungininkų kariuomenė juos pavalgydino, davė "aiskrymo" ir kitokių skanesių, kokių jie negauna nė paragauti sovietinėje Vokietijos zonoje.

Jie papasakos apie savo patyrimus savo draugams, sugrįžę į rytinį Berlyną, ir, iki pasibaigs tas Festivalis, dauguma ir kitų jaunuolių pasistengs aplankyti uždraustą sritį. Komunistų oratoriai galės draskytis, kiek tik pajėgs, keikdami Vakarų "imperialistus, pavergusius Vokietiją", bet tų jaunuolių jie jau neįtikins.

Ką reiškia jaunimui bolševikų propagandos šūkiai prieš gerus "buržuazinius" pietus su "aiskrymu"!

Kreivi Argumentai

Buv. Amerikos teisininkų sąjungos (bar association) prezidentas Holman įtikinėjo prokurorų suvažiavimą Olympia mieste, Wash., kad Jungtinių Valstybių laisvei gresia didelės pavojus iš tarptautinių sutarčių pusės, nes pagal federalinę šios šalies konstituciją "visos sutartys... turi būti vyriausias krašto įstatymas", neatsižvelgiant į jokios valstybės konstituciją arba įstatymus.

Todėl, pasakė savo kalboje Holman, bet kokia sutartis, kurią pasirašo su kitomis šalimis federalinė vyriausybė ir patvirtina senatas, gali sunaikinti atskirų valstybių (steitų) konstitucijas ir įstatymus. Kaip pavyzdžius, jisai paminėjo Genocido Konvenciją, kurią priėmė Jungtinės Tautos, ir Jungtinių Tautų projektuojamą Žmogaus Teisių bilį.

Kalbėtojas pripažino, kad Genocido Konvencijos tekste yra provizija, kuri sako, kad ši tarptautinė sutartis įeis galion atskirose šalyse tik tada, kada tos šalys išleis atitinkamus įstatymus, suderintus su jų konstitucijomis. Tačiau jisai tvirtino, kad šis pačios Genocido Konvencijos nuostatas vistik neturįs reikšmės, nes federalinė JAV konstitucija automatiškai daro tarptautinę sutartį "vyriausiu krašto įstatymu" be jokio atskiro akto.

Čia visai aišku, kad p. Holman neverta logikos. Juk jeigu Genocido Konvencija ir įeis galion automatiškai, tai įeis galia ir tas jos Paragrafas, kuris reikalauja, kad būtų išleistas specialus įstatymas, pirma negu Konvencija pasidarys veikiančiu šioje šalyje įstatymu. Vadinasi, kol specialus įstatymas nebus išleistas, Genocido Konvencija NEBŪS "vyriausias krašto įstatymas", faktiškai nebus JOKS ĮSTATYMAS šioje šalyje.

Tai ko gi čia bijoti?

Be to, kas gi pavojinga yra šioje sutartyje Jungtinėms Valstybėms? Jos priešai paprastai nurodo, kad pagal Genocido Konvenciją gali būti traukiami atsakomybėn tie, kurie lynčius arba kitokiais būdais skriaus negrus, kaip kad yra daroma pietinėse šios šalies valstybėse. Bet tai rodo tik Genocido Konvencijos nesupratimą. Negrų lynčiuotojai arba jų teisių siaurintojai juk nenori išnaikinti negrus. Jų tikslas yra visai kitoks: jie nori, kad negrai nesulygintų su baltveidžiais, bet pasiliktų žemesnės rasės padėtyje.

Šitokiai rasinei diskriminacijai pašalinti gali patarnauti Žmogaus Teisių bilius, bet ne sutartis, draudžianti "genocidą", t. y. fizinį tautinių, rasinių ir religinių grupių naikinimą.

Genocido Konvencija draudžia tokias piktadarybes, kurias pvz. darė Vokietijos naciai, žudydami žydus, arba tokias, kurias šiandien daro bolševikai, naikindami įvairiais būdais (areštais, sušaudymais, masinėmis deportacijomis, sunkiais darbais vergų stovyklose) lietuvius, latvius, estus ir kitas pavergtas tautas.

Advokatas Holman, savo kreivais argumentais kovodamas prieš Genocido Konvenciją, padės bolševizmui.

Jisai ragina keisti JAV konstituciją, kad tarptautinės sutartys nebebūtų "pavojingos" šios šalies laisvei. Ar jo sumanymas bus priimtas, ar ne, bet tuo tarpu jisai talkininkauja aršiausiems JAV laisvės priešinams.

APŽVALGA

GOMULKA — "IŠDAVIKAS"

Varšuvoje yra teisiami 9 armijos karininkai, apkaltinti "išdavikiškais" veiksiais prieš komunistų valdžią. Suimtas yra ir buv. krašto apsaugos viceministeris gen. leit. Marian Marek-Spychalski, bet jisai nesėdi kaltinamųjų suole.

Vienas teisiamųjų liudijo teisme, kad gen. Marek-Spychalski, būdamas krašto apsaugos viceministeriu, davė įsakymą smarkiau kovoti prieš "liaudies vyriausybę".

Kiti liudininkų parodymai teisme susiejo Marek-Spychalski "sąmokslą" su buv. Lenkijos vicepremieriu Gomulka. Matyt, ir pastarasis yra paskirtas "likvidavimui".

Wladyslaw Gomulka buvo stambus šulas Lenkijos "darbininkų" (komunistų) partijoje ir premjero pavaduotojas vyriausybėje, sudarytoje tuoj po karo pagal Maskvos "patarimą". Bet prieš dvejetą metų jisai ėmė krypti nuo "linijos" ir gavo viešą pabarimą dėl nesugebėjimo vadovauti partijai ir palinkimo į "nacionalizmą". Gomulka padarė viešą išpažintį, prisipažindamas prie savo "klaidų" ir žadėdamas pasitaisyti. Tačiau tai jam nepadėjo.

Visi devyni teisiamieji karininkai "prisipažino" esą kalti ir teisme liudija prieš save ir prieš savo draugus. Kadangi gen. Marek-Spychalski nėra teisiamas viešame teisme, tai, matyt, žvalgyba negalėjo išgauti iš jo "prisipažinimo". Su juo bus apsidirbta slapta. Toks pat likimas veikiausia laukia ir Gomulkos.

SOCIALIZMAS IR DIKTATŪRA

Aną dieną buvo rašyta "Naujienose" apie "mėlynųjų knygelių" leidėją E. Haldeman-Julius, kuris neseniai mirė savo rezidencijoje, Girard, Kansas. Jisai leido ir mėnesinį laikraštį "The American Freeman", kurią jisai pats redagavo ir dažniausia vienas pripildydavo savo straipsniais.

Paskutiniame to laikraščio numeryje, kuris išėjo iš spaudos jau po Haldeman-Julius'o mirties, yra kelios įdomios pastabos apie socializmą ir bolševizmą. "The American Freeman" leidėjas atsako vienam skaitytojui, kuris padarė jam priekaištą, kad jisai maišo valstybinę nuosavybę su socializmu. Haldeman-Julius rašo:

Aš niekad nesakiau, kad geležinkelii, viešųjų tarnybų ir t.t. valstybinė nuosavybė yra Socializmas. Aš tik rašiau, kad tai žingsnis socializmo kryptimi. Juk pagalauk, net caro valdžia laikė savo nuosavybėje Rusijos geležinkelius, bet niekas gi nesakys, kad Romanovai buvo socialistai. Kaip esu daug kartų sakęs, nepakanka to, kad pramonė priklauso valdžiai. Turi dar būti pridėtas elementas demokratijos, kurioje darbininkai yra pilnatiesiai piliečiai, o ne vien tik ratukai ekonominėje valdančios klasės mašinoje.

Anglija nėra suvalstybinus daugiau, kaip 20 nuosimčių savo stambiųjų pramonii, todėl Anglijos negalima vadinti socialistine šalimi, nors šita kryptis yra pažengta — gal būt, nedrąsiais žingsniais, bet vistik pažengta. O Rusijos dabartinė santvarka yra tam tikro pavidalo Valstybinis Kapitalizmas, kuriame Politbiuro diktatorių grupė turi kontrolę savo rankose. Diktatūra, be to, pati rūpinasi savo amžiams prailgimu, todėl aš neturiu daug vilos demokratiniam Socializmui tame krašte artimoje ateityje.

Socializmas be pilniausios protinės, kultūrinės, politinės ir ekonominės laisvės tai klaidingas Socializmas. Turės įvykti daug atmainų Rusijoje, iki bus galima pasakyti, kad ta šalis yra pagrįsta Socializmu.

Tai bene pirmas toks aiškus velionies pasisakymas prieš Rusijos bolševikinę sistemą.

Jo žodžiai, kad tikras socializmas neįmanomas be pilnos protinės, kultūrinės, politinės ir ekonominės laisvės, yra visai

teisingi. Bet jo terminas "valstybinis kapitalizmas" yra abejotinos vertės.

Jeigu pramonė priklauso valstybei ir valdžia nustato prekių kainas, darbininkų algas ir kitką, tai kapitalizmo nėra. Kapitalizmo sistemoje eina kompeticija (varžytinės) tarp prekių gamintojų ir prekių kainas nustato santykis tarp paklausos ir pasiūlos, atlyginimas už darbą mokamas pagal sutarimą tarp darbdavio ir darbininko. Atėmus laisvą gamybą, laisvą rinką, prekių gamintojų varžytines ir darbininkų teisę derėtis su darbdaviu dėl darbo sąlygų bei atlyginimo, kapitalizmo sistema išnyksta.

Sunkiųjų darbų kalėjime pvz. žmonės irgi dirba. Jų pagaminti daiktai gali būti pardodami ir gali nešti nemažą pelną kalėjimo administracijai. Bet tai nebus kapitalizmas — ir, suprantama, nebus socializmas.

Jeigu darbas bus tvarkomas visoje valstybėje panašiai, kaip kalėjime, tai čia irgi nebus nei kapitalizmas, nei socializmas, o bus valstybinis ūkis. Tokios sistemos, apimančios visą didelį kraštą ir visus jo gyventojus, niekad nėra buvę istorijoje (bent Europoje); todėl nebuvo ir jos pavadinimo. Bet pavadinimas jau yra sugalvotas ir dažnai vartojamas spaudoje, atseit: *totalitarinė sistema arba totalitarizmas*.

Rusijoje bolševikai kaip tik šitą sistemą ir įsteigė. Ją bandė kurti taip pat fašistai Italijoje ir naciai Vokietijoje, bet jie savo "kūrybos" nepabaigė.

Pilnai pabaigta, galima sakyti, "tobula" totalitarinė sistema kol kas tėra tik Rusijoje. Neilgai trukus, ją gal pasivys ir satelitai.

ATVYKO SUOMIŲ ATSTOVĖ

Jungtinės Valstybės atvyko, darbo ir valstybės departamentų pakviesta, studijuoti beturčių šelpimo klausimą šioje šalyje ponia Tynne Leivo-Larsson, socialdemokratų atstovė Suomijos seime. Ji ketina praleisti du mėnesius Amerikoje.

P-ia Leivo-Larsson mano, kad visuotinio karo nebus. Komunistai, sako ji, veda "smarkią propagandą Suomijoje per laikraščius, žurnalus ir didelius mitingus viešose aikštėse". Į seimą paskutiniuose rinkimuose buvo išrinkti 4 komunistai ir bendrakeleiviai, iš 200 viso seimo narių; bet darbininkų profesinės sąjungose komunistai smunka.

Seime yra 29 moterys, 6 daugiau, negu buvo senajame seime. Suomijos dirbtuvėse 42 nuos. sudaro moters. Didžiausias krašto sunkumas šiandien tai gyvenimo brangėjimas, nors darbininkų algos aukštos.

Eden kalbės apie taiką

Į Chicago atvyksta buv. D. Britanijos užsienio reikalų ministeris A. Eden, dabar konservatorių partijos pirm. pavaduotojas. Jis rugpiučio 20 d. 8:30 v. v. Orchestra Hall kalbės tema "The United Nations and World Peace". Jo pasirodymą čia globoja JT draugija, CIO ir visa eilė kitų svarbių visuomeninių organizacijų.

53,000 DARBININKŲ PAKELIAMAS ATLYGINIMAS

53,500 International Harvester Co. darbininkų Chicagos ir Ilinojaus įmonėse pakeliamas atlyginimas 4c. per valandą.

Paddinimas įsigalios nuo rugpiučio 21 d. Atlyginimas buvo patvirtintas valdžios algų ir kainų kontrolės įstatu. Vidutiniškai tos kompanijos darbininkas gaus \$1.96 per valandą.

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA DR. P. JONIKAS

Audžiamosios ar audimo staklės?

"Technikos žodžio" Nr. 4 terminologijos klausimų skyrelyje Lzs priminė, kad esamojo laiko neveikiamųjų dalyvių vartojimas technikos terminologijoje sudarąs neaiškumą. Todėl jis siūlo vietoj *tekinamosios staklės, kuliamoji mašina, skalbiamoji mašina* ir t.t. vartoti *tekinimo staklės, kūlimo mašina, skalbimo mašina*. Tačiau jau esą tikslu vartoti tokias dalyvines lytis, kaip *siuvamoji suknelė, melžiamoji karvė* (bet jau ir vėl esą sakytina *melžiamoji mašina*).

Lzs pažymi, kad šiuos klausimus jau seniau kėlęs Lietuvoje prof. V. Mošinskis savo paskaitose. Pats Lzs, lyg galutinio sprendimo čia atsisakydamas, norėtų, kad tuo reikalu pasisakytų kalbininkai.

Lzs šių dalyvinių lyčių vengia dėl to, kad jos esančios dviprasmiškos. Pvz. *tekinamosios staklės* galinčios būti ne tik tokios, kuriose tekinamas koks metalas, bet ir tokios, kurios pačios tekinamos, ir t.t.

Jau ir seniau yra buvę spaudoje balsų, kurie panašias dalyvines lytis laikė arba nelogiškoms, arba tiesiog nesąmoninėms, negalimais dalykais. Tai buvo žmonės, kurie vienašališkai loginėmis akimis žiūrėjo į kalbos dalykus (toli gražu ne visada tesančius logiškus) arba gerai nepažino lietuvių kalbos ir jos lyčių vartosenos. K. Būgai ir J. Jablonskiui kelis kartus teko įrodinėti šiokių lyčių lietuviškumą ir vartotinumą.

Tačiau negalima būtų trumpai drūtai teigti, jog šių dalyvinių lyčių kritika visai neturėtų pagrindo, ypač terminologijos srityje. Mat, terminologijoje (o labiausiai mokslinėje) svarbu vienareikšmiškumas. O tuo tarpu šios dalyvinės lytys dažnai tokios nesti, kaip ir apskritai žodžiai kalboje paprastai esti nevienareikšminiai.

Esamojo laiko neveikiamieji dalyviai keletriopą turi reikšmę.

1. Jie reiškia įrankį, inagį, kuriuo kas daroma. Pvz. *skerdžiamasis* peilis yra toks, kuriuo ką (paprastai gyvulius) skerdžiame, bet ne kuri patį skerdžiame (tai jau tikrai būtų gyvenimiška nesąmonė). Tos pačios rūšies yra ir *siuvamoji, kuliamoji* mašina (plg. ir latvių *kuļamā mašina*), *mėslo kratomoji* šakutė, *valgomasis* šaukštas, *geriamasis* stiklėlis (kuriuo, iš kurio geriame) ir t.t.

2. Kiti šios rūšies dalyviai reiškia loginį veiksmo papildinį — parodo, kuris daiktas ar dalykas gauna veiksmą. Tuo būdu *ariamasis* laukas yra toks, kurį kas aria, *geriamas* vanduo (latv. *dzerams ūdens*) — kurį kas geria, *kratomoji* guma — kurią kas kranto ir t.t.

3. Dalyvinėmis lytimis galime reikšti ir vietą. Tos rūšies yra *valgomasis* kambarys (kuriam, bet ne kurį valgome!), *rūkomasis* vagonas, *dainuojamas* kraštas ("Sveikas, tur būt, iš dainuojamo krašto esi, kad tiek daug moki dainų"), *ganomoji* vieta ir kt.

4. Taip pat ir laikui nusakyti gali būti pasi-naudojama dalyvinėmis lytimis. *Gulamas* metas yra tas, kada gulame, o *nevalgoma* diena — kada nevalgome. Plg. ir latv. *ēdams* laiks (= liet. *ėdamas* laikas).

5. Nors neveikiamieji dalyviai vartojami pasyvine reikšme, bet kartais esamojo neveikiamosios dalyvio formą turi ir tokie žodžiai, kurie

atrodo esą veikiamosios (aktyvinės) rūšies. Ypač tokių žodžių randame, vad. negaliniuoti-nių veiksmožodžių (verba intransitiva) tarpe. Pvz. *neplyšamas* drabužis; *nedegamas* stogas; *atliekamas* daiktas; kaskit sesutė ant aukštų kalnelių *negriūvamu*, tarp žalių berželių *nedžiūvamu*.

Plačiau į šį klausimą nesigilindami ir į smulkmenas nesileisdami, matome, kad tų dalyvių reikšmių turima įvairių. Tačiau paprastojoje kasdieninėje kalboje dėl to dažniausiai neatsiranda neaiškumų, nesupratimų, nors žodžio forma pati ir galima būtų įvairiaip aiškintis. Sakysime, *siuvamoji* mašina teoriškai galėtų būti ne tik ta, kuria siuvame (įrankis), bet ir ta, kurią siuvame (veiksma objektas). Bet šiaip paprastame kasdieniniame gyvenime tai būtų nesąmonė — tokių mašinų šiaip žmonės, netechnikai, rodos, nepažįsta... Taip pat ir *valgomasis* šaukštas bus vienareikšmis, nes mes šaukštais, bet ne šaukštus valgome, jei tik nesame kokie komedijantai ar šiaip išdaigininkai. Tad ir tokia *audžiamoji* mašina, rodos, galėtų palikti neverčiamą į *audimo* mašiną.

Vis dėlto gali pasitaikyti ir šiaip gyvenime, ne vien teorijoje, lyčių, kurių reikšmė gali būti neaiški, t. y. kurios gali būti nevienareikšmės, jei tos reikšmės negalima susivaikyti iš gyvenimo aplinkos ar vad. kalbinio konteksto. Sakysime, atskirame posakyje "Man įgriso tie *plūstamieji* žodžiai" nėra aišku, ar čia kalbama apie žodžius, kuriais ką plūstame, ar tokius, kuriuos dėl ko nors kas plūsta. Panašiais atvejais mokslo, ypač terminologijos reikalui, žinoma, dera pasieškoti tikslesnių, vienareikšmiškesnių lyčių. Taigi ir prieš Lzs nepasitenkinimą kai kuriomis dalyvinėmis lytimis iš esmės negalima būtų šoktis.

Tačiau jo (ar prof. V. Mošinskio) siūlomieji pakaitai kai kuriais atvejais vargu ar pasiekia savo tikslą. Pvz. autorius vietoj *audžiamosios* staklės siūlo vartoti *audimo* staklės, matyt, vien teoriniais sumetimais, kad *audžiamosios* staklės, ko gera, nebūtų tokios, kurias (!) audžiame. Bet ir jo pakaitas *audimo* staklės lygia daliai teoriškai gali būti bent dvireikšmis: jonris gali būti ne tik audžiama, bet ir jos pačios iš audimo padarytos (tai būtų vad. nederinamojo pažyminio kilmininkas)! Tiesa, tai tėra teorinė dvireikšmiškumo galimybė; bet juk toks pat yra ir *audžiamose* staklėse dvireikšminškumo įžiūrėjimas. Ir vėl, Lzs teigimas, jog "yra tikslu vartoti *tekinamasis* metalas", nes jis esąs tekinamas, nėra nuosakus. Kodėl ši forma negalėtų turėti ir kitos reikšmės, t. y. metalo, kuriuo kas tekinama? — *Siuvamosios* mašinos, praktiškai žiūrint, atrodo, nėra aiškaus reikalo keisti į *siuvimo* mašiną, kaip daro Lzs. Bet jau, sakysime, dėl *tekinamųjų* staklių keitimo, tikslumo sumetimais, į *tekinimo* stakles, rodos, negalima būtų spriūotis, nes iš tikrųjų pastarasis terminas praktiškai yra daugiau vienareikšmis.

Taigi išvada būtų tokia: kalbamosios dalyvinės lytys, nors jos yra savos ir žmonių įprastos, jei jau specialistams reikia, gali būti tam tikrais atvejais keičiamos kitokiomis lytimis (kad ir veiksmožodiniu kilmininku). Tik kiekvienu tokiu atveju tenka apsispręsti, ar pakeitimu iš tikrųjų laimima vienareikšmiškumo.

PILKASIS KARAS

BALTUJŲ

(ELTA) Prof. Franklinas Scottas, Skandinavų kraštų specialistas, yra sudaręs "pilkojo karo" terminą, kuris apibūdina bolševikų pastangas diplomatiniais žygiais, sutartimis, šnipinėjimu ir net smurtu Baltiją paversti Raudonąja bolševikų vidaus jūra. Tam tikslui jo bolševikai turi suteikti mašiną savo laivyną, kad jis ilg laiką galėtų prasimušti į Atlantą, ir faktiškai kontroliuoja pietryčių liniją nuo Leningrado ligi Luebecko. Pagal polit. biuro nurodymus du sovietų teisininkai, būtent — prof. Korovinas ir Molocovas, paskelbė aiškinimą, jog dėsnis, kad Baltijos jūra yra atvira jūra, yra nesuderinamas su nepriklausomų valstybių, prieinančių prie Baltijos jūros, suverenumu, gi sovietinė jų mokslų akademija paskelbė biuletenį, kuriame pažymi, kad jau atėjus laikas kolektyvinėmis sutartimis pradėti vykdyti tarptautinę kontrolę Zundo ir Bello sąsiauriuose (prie Danijos). Tai praktiškai reiškia bolševikų reikala vima, panašiai, kaip kad Dardanelyse, steigti ten jų bazes. Faktiškai lenkai ir Sovietai teritoriniams vandenims laiko ne 3 jūrmyles nuo kranto, bet suma visus laivus, išdrįstančius priartėti prie jų krantų per 12 jūrų mylių. Pilkąjį karą rodo ir jų protestas prieš autonominį Alandų salų statutą. Šnipų tinklu yra nurengtos visos valstybės, prieinančios prie Baltijos jūros, ir jų centrui vadovauja Sovietų karas attachė Stockholme. Čia ypač iš lenkų laivų su specialiomis misijomis siunčiami "pabėgėliai", kurie ten pasiprašo prigludžiami "nuo bolševikų persekiojimų", o paskiau, atlikę savo misiją, vėl grįžta atgal. Neseniai "Pravda" nedviprasmiškai išpėjo nor-

PRANCŪZAI APIE LIETUVIŲ TAUTOS TRAGEDIJĄ

(ELTA) "L'Observateur Catholique" įsidėjo ilgą pranešimą apie Sovietų vykdomą okupuotoje Lietuvoje genocidą, kuriame pažymima, kad šitas tarptautinis krim. nusikaltimas ten yra įgavęs įvairias formas. Juo siekiama ne tik panaikinti neprik. Lietuvos atminimą iš viso, bet taip pat išnaikinti ir pačią lietuvių tautą su visomis jos apraiškomis etninė, tautinė, kalbinė, religinė ir kultūrinė srityje. Ypač sunkiai gauna kęsti lietuvių ūkininkai, tie vienai iš tvirčiausių individualinės laisvės ir tautiško ramsčių. Įvedus kolchozų sistemą, visi valstiečiai paverdami sekti "budriai akiai ir ausiai", kur negalės skaityti herzinės literatūros, klausyti kitokių; išskyrus komunistinius, radio pranešimų etc., žodžių, bus pagrobta jų visoka individualinė laisvė. Toliau laikraštis smulkiai aprašo, kaip lietuvių buvo nuolatiniams deportacijoms išvežami į Sibirą ir kt. Rusijos sritis, o likusieji ūkininkai suvaryti į 6,155 kolchozus, dabar dar daugiau stambinama, gi krašte budi mižiniški Sovietų armijos kiekiai.

BRITAI APIE RUSINIMĄ

PABALTIJY

(ELTA) Londone leidžiamas "East Europe and Soviet Russia" įsidėjo platoką pranešimą apie Pabaltijo valstybes vykdomą kolchozinimą ir jų stambinimą į vad. "agrogardus", pažymėdamas, kad jau pačios "Pravdos" samprotavimais kolekt. ūkių statusas tuo buvo pažestas. Nors pabaltijo kraštuose šie "superkolchozai" nėra tokie dideli, kaip kad pačioj Rusijoj, tačiau jų žala ūkininkams čia dar didesnė ir įvairesnė. Jų tikslas — šių 3 respublikų ūkininkams visai išrauti iš žemės ir padaryti visiškai priklausomus nuo kom. partijos polit. kontrolės. Jau ir Stockholme leidžiamas "News Letter from Beh. the Iron Curtain" konstatavo, kad "tas galutinis individualaus ūkininkavimo likvidavimas sudaro baisią tragediją Estijos, Latvijos ir Lietuvos ūkininkams" juo labiau, kad jie, išskirstyti į viensėdžius, nebuvo pratę gyventi rusiškų tipu kaimuose, ypač komunistiniuose. "Tikra tiesa, kad Pabaltijo komunistinis yra padaręs baisią pažangą. O kaimiečiai — ligi tol — jiems daugiausia ir priešinosi", baigia savo pastabas žurnalas.

"Naujienų" Gegužinė

LIBERTY GROVE PARKE
Willow Springs, Ill.

Sekmadienį,
RUGPIŪČIO 19 D.

BUS GERA MUZIKA ŠOKIAMS

METAS MOKYTOJAMS JUNGTI I VIENINGĄ ORGANIZACIJĄ!

Stambi dalis Lietuvos mokytojų, atsidūrusi tremtyje, Vokietijoje, sudarė vieningą organizaciją — Lietuvos Tremtinių Mokytojų Sąjungą. Ją įsteigė lietuvių tremtinių mokytojų suvažiavimas Scheinfelde 1947 m. vasario 22 d. Nors ši organizacija neišgavo teigiamo rezultato, tačiau jos įsikūrimas ir trumpalaikė veikla rodė lietuvių mokytojų norą tęsti tėvynės išaugusiu organizuoto gyvenimo tradiciją, rodė jų pastangas vieningai tęsti šventą pedagogų pareigą tautos ir jos priaugusių kartų atečiai. Emigracija ir išsisklaidymas pasaulyje nutraukė vėlokai užsimezgusią ir sunkiai tremties sąlygose vykdytą Liet. Tremtinių Mokytojų Sąjungos veiklą.

Tačiau kaip karo audros ir tremties sąlygose, taip ir emigracijoje atsidūrę lietuvių mokytojai vieni pirmųjų stovėjo tautinės kultūros ugdymo ir saugojimo baran: jie tada, vos tik karo frontams praūžus ir patrankoms nutilus, pirmieji atėjo tremtinių jaunimui ir pagalba, steigdami jam mokyklas kartais visiškai neįmanomose sąlygose, jie ir dabar, vos pasiekę naujus savo klajonių kraštus, kur ir kaip tik gali, savo jaunimo neapleidžia. Tada liudija visa eilė šėdėdama mokytojų ir kursų, įsikūrusių tik patriotų tėvų ir mokytojų dėka.

Pastaruoju metu ėmė kurtis ir pirmosios lietuvių mokytojų organizacijos išėjimo. J. A. Valstybės atidūrę, lietuvių mokytojai yra aktyvūs čionykštės lietuviškosios visuomenės nariai. Vargiai ar rasime kurį lietuvių koloniją, kurioje šio karo ir kitokių būdų nesireikštų ir mokytojų (kad ir "buvusių") veikla. Tačiau organizuotų mokytojų sambūrių ėmė rasti tik 1950 m. pabaigoje ir 1951 m. pradžioje. Chicago lietuvių mokytojų buvo sudarę Lietuvos Tremtinių Draugijos Mokytojų Sekciją, o dabar jau girdime įsisteigusių ar besistiegančių visą eilę mokytojų organizacijų, k. a. New Yorko ir aplinkinių, Detroito (rosodis ir Clevelando) Lietuvių Mokytojų Draugijų vardu. Rastis atėjyje jų ir daugiau, kur tik bus susispausęs didesnis mokytojų būrelis ir kur organizuotas žodis ir darbas bus svarbesnis ir reikšmingesnis už paskirų asmenų pastangas.

Tačiau, jei tokių vietinių mokytojų draugijų darbas ir kažin kaip būtų našus bei svarbus vietiniam tautinės kultūros ugdymo reikalui, jis negali būti svarus ir efektingas platesnio profesinio bendravimo ir ateities veiklos tėvynės dirvoje požūriais. Juk ligišioli nei paskirų mokytojų visuomeninė — pedagoginė veikla ir bandymai suteiktinėms jėgoms reikštis išsivijus tautinės kultūros dirvoje yra ne kas kita, kaip įprastinio lietuvių mokytojų darbo tęsinys. To darbo pradžia buvo Lietuvoje, tęsinys gi vyksta visur pasaulyje, kur tik sustoja ir laikinai apsigyveno lietuvių mokytojas, puoselėdamas širdyje viltį grįžti į tėvynę ir atiduoti jai savo protines ir fizinės jėgas. Taip arba bent panašiai, tur būt, galvoja ir kiti profesijų likimo draugai, k. a. miškininkai, inžinieriai ir architektai, agronomai ir kt. Jie tačiau yra susibūrę į vienintels savo profesijos organizacijas, neskaldytas į paskirų sričių ar miestų junginius.

Su mokytojais, kaip matyti, esama kitaip. Jų esama gana daug, bet jokia imigracinė statistika jų neskaičiuoja (bent sava, lietuviškoji, to nedaro). Teko skaityti gerokai prieš pusmetį paskelbtą, iš BALFO šaltinių sudarytą, įvairių profesijų tautiečių — imigrantų statistiką: gydytojų — tiek, akusherų — tiek, galtingųjų — sėslių — tiek, agronomų ir miškininkų vėl kažkiek ir "daug mokytojų". Tai, gi, daug! Nesirado susidomėjusių, kad paskačiuotų, kiek gi jų čia, i JAV suvažiavo...

Ar ne metas mokytojams susižinoti, kur ir kiek jų čia esama? Ne smalsumui patenkinti, ne! Ar ne metas sujungti visus mokytojus — politinius emigrantus į vieną sąjungą, kuri padėtų savo nariams ne tik sėkmingiau spręsti lokalinio jų veikimo klausimus, bet ir padėtų rengtis atečiai, tėvynės grįžimo atvejui? Juk retas kuris mūsų dirba bent kiek artimesnį savo profesijai darbą. Čia atvykę ir gavę mokytojų darbą yra vos keli asmenys. O juk mūsų čia kelių šimtų esama! Kaip mes, dirbdami įvairiausiose fabrikose ir kitokiose, labai svetimos mūsų profesiniam pasirinkimui, įmonėse, galime pasirošti vėl

tarnauti tėvynėi, jei ta laimė teks mums tikėtai ar netikėtai? Kokių žinių ir patirčių kraiti mes parsivežtume į tėvynę ir kaip? Ar tik toki, kokių susidarė, matydami erdvius ir turtingai įrengtus JAV mokyklų pastatus arba atkandami savo pačių vaikų įrašymo proga tariamai lietuviškąsias parapijines mokyklas?

Ir vis dėlto mes, deklasuojantys už profesinio gyvenimo ribų išmestos lietuviškosios tremtinių šviesuomenės dalis — mokytojai, jaučiame ir žinome, kad esamųjų ir būsimųjų uždavinių akivaizdoje reikalinga mums stipri ir vieninga organizacija, apimanti visus mokytojus pasaulio lietuviškoje diasporoje. Jei lietuvių dalininkai, inžinieriai, gydytojai ir miškininkai suprato reikala ir surado būdus jungtis profesinėse organizacijose, apimančiose visame pasaulyje išsklaidytus narius, kodėl to negalėtų padaryti mokytojai? Juk jų uždaviniai ne mažesni, jei tik ne didesni už anų profesijų tautiečių uždavinius, o galimybės organizuoti — tokios pačios!.. Paliekant dalykus ir toliau, kaip jie dabar yra, galime bus matyti smulkų mokytojų veiklos žymų kūrį JAV vietovėje ar aplinkėje, bet nebus vieningo lietuvių mokytojų balso tais atvejais, kur jis būtina reikalingas (mokyklų steigimo ar išlaikymo, tautinio auklėjimo, vadovėlių rūpinimo ir pan. klausimais). Yra nemaža faktų, kad JAV mokyklose vartojamų geografijos vadovėlių puslapiuose informacijos apie Lietuvą yra ne tik klaidingos, bet ir žalingos mūsų tautos kovai už laisvę. Šiuo atveju reikalingas visos organizuotos lietuvių mokytojų jėgos balsas. To balso neatstos joks paskiras asmuo ar nedidelės grupės reagavimas.

Kas gi dabar darytina? Nėra kito organizavimosi būdo, kaip tas, kokį panaudoja ir kiti profesijų tautiečiai. Reikia, kad viena kuri stipresnė JAV lietuvių tremtinių mokytojų grupė ar draugija (Chicagoje, Detroito ar New Yorko) imtųsi laikojo organizuojančio centro vaidmens. Toks centras pasiskelbtų renkas žinias apie visus JAV ir Kanadoje gyvenančius lietuvių mokytojus, sudarytų jų kartoteką ir atliktų visus kitus organizacijos steigimo formalumus. Tokia mokytojų organizacija galėtų ir toliau naudotis (su tam tikromis pataisomis) Vokietijoje sudarytais Liet. Tremtinių Mokytojų Sąjungos įstatais. Juk taip atsitikė ir Liet. Kalbos Draugija JAValybėje, taip, rodos, padarė ir kitos tremtinių profesinės organizacijos.

Būsimai Pasaulio Lietuvių Mokytojų Sąjungai guls ant pečių stambus uždavinys: teks ne tik suorganizuoti išsivijus — tremties mokytojus, bet ir parengti juos grįžimo į tėvynę atvejui. Turėsime grįžti ten ne tušiomis rankomis. Tėvynėi bus reikalinga pedagoginė literatūra, nes turėtąją nepriklausomybės laikais rasime sunaikintą, o bolševikinis jovalas taip pat teks šluote išliuoti iš mokyklų. Daug padaryti gal ir neįstengtume, bet šalia būtina reikiamą dabar vadovėlių

galime išleisti ir didesni pedagoginių straipsnių rinkinį. Geriausiai tai pasiektų leidžiant pedagoginį metraštį. Per eilę metų susidarytų tremties — emigracijos laikotarpio pedagoginės minties ir pastangų veidrodys. Tuo metraščiu užpildytume ir spraga išlaisvintos Lietuvos pedagoginėje literatūroje. Toks metraštis išleisti nebūtų per daug sunku, jei jo išleidimas būtų paremtas privaloma S-gos nariams prenumerata. O tokia prenumerata būtų ne kas kita, kaip dalis nario mokesčio, skiriama knygose reikalui. Kitaip sakant, sąjungos piniginiai ištekliai, sudaryti iš narių mokesčių, turėtų būti bent 75% panaudoti metraščiui išleisti. Apie metraščio turinį čia ne vieta kalbėti. Tegul tik pati Pasaulio Liet. Mokytojų S-gos idėja įsikūnija, — visa kita spresis lengviau.

Ta išlaikytųjų po pasaulį lietuvių mokytojų organizacija kalnų nenvers ir kitokių stebuklų nepadarys, bet ji daug padės lietuviams mokytojams jų vietinių pastangų atvejais, jungs ir stiprins juos moraliskai, leis jiems tarti svaresnius, nes organizuotą ir vieningą, žodį svarbesnias tautos gyvenimo momentais, o gal dar padės ne vienam savo nariui stoti ir pamėgtą darbo vagą. Susiorganizavus Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, tokia organizacija lietuvių mokytojų organizacija daug padėtų kuriant tautinio švietimo tarybas ir kultūrinius židinius paskiruose kraštuose.

Svariausių tuo reikalu žodį turi jau sudarytieji vietiniai lietuvių mokytojų sambūriai JAValybėje. Jiems tad priklauso tolimesnis šio klausimo nagrinėjimas ir organizacinė iniciatyva. Tik jau tytomis nuleisti šį klausimą tikrai negalima!

Spring Valley, N. Y., 1951.VIII.1.

N. B. Šis straipsnis — atsisaukimas skelbiamas abiejose didžiuliuose JAV lietuvių dienraščiuose ("Naujieji" ir "Draugas"), kad galėtų pasiekti toliausiai pasaulyje išsklaidytus lietuvių mokytojus. Ta proga autorius dėkoja minimų dienraščių redaktoriams už palankumą ir atsiprašo tuos skaitytojus, kurie skaito abu dienraščius, už kartojimąsi.

Smarki bausmė už narkotikus

Smith, 27 m., 2837 Warren, neiteistas 5 metų kalėjimo ir \$5,000 pinigine bausme už laikymą narkotikų. Pas jį buvo rasta 29 kapsulės heroino, kai jis birželio 13 d. buvo areštuotas, motinai įskundus, kad jis jos sūnui pardavęs narkotikų.

VAIKŲ DIENA

Meras Kennelly oficialiai rugpičio 27 d. paskelbė Vairų Dieną. Vaikai tą dieną švęs dviejuose Chicago Parkuose.

Skaitykite "N-nas"

PASIMATYKITE SU STANLEY LITVINU

APIE JŲSŲ INSULIACIJOS PROBLEMĄ. — DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI.

MES TURIME IŠDIRBTĄ REPUTACIJĄ PILNO PASIRINKIMO A-1 RŪŠIES STAKO LENTŲ IR NAMAMS MATERIOLŲ.

CARR - MOODY LUMBER COMPANY

3039 So. Halsted St. Tel. Victory 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

Waterbury, Conn.

Tautininkų Sąjungos pirmininkas remia raudonuosius

Atrodytų neįtikėtina, bet tai yra labai tikra tiesa, kad šių metų liepos mėn. 28 d. Tautininkų Sąjungos pirmininkas Dr. J. Colney su T. S-gos sekretorium Broniu Dūda savo radijo valandoje per WWCO stotį Waterburyje stipriai parėmė šios apylinkės raudonųjų klubo metinį išvažiavimą — pikniką. Savo radijo valandoje pats p. pirmininkas pranešė apie lietuvių politinio klubo ruošiamą metinį pikniką, kviesdamas visus kuo gausiausiai jame dalyvauti.

Ne visi žino, kas yra tas politinis lietuvių klubas, todėl, pasiklausę tautininkų pirmininko pranešimo, nuvyko, tuo per klaidą paremdami savo Tėvynės išdavikus. Nesunku įsivaizduoti savižudų suklaidintų žmonių, kurie buvo nuvykę į "progresyvių" pikniką. Jie pasijuto kaip maiše tarp nematytų žmonių veidų. Suklaidintieji stengėsi tuojau sprukti atgal, bet raudonieji buvo paremti sumokant už įėjimą.

Reikia pastebėti, kad minėtas raudonųjų klubas niekuomet nemėmė jokio lietuviško parengimo ar sueigos. Kaip tik priešingai — truko ir šmeižia visus veikėjus ir darbu, kuris yra dirbamas Lietuvai laisvinti.

Kažin kuo atsilygins "progresivistai" Tautininkų Sąjungai už jiems padarytą didelę paslaugą?...

—Vargdienis

SOTUS ALKANAM PADEK!
AID OVERSEAS, Inc. 2244 W. 23rd Place
CHICAGO 8, ILL. TELEFONAS VIRGINIA 7-8711

AID OVERSEAS, INC. siūnia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus Europos kraštus, išskiriant SSSR. Pristatymas trunka apie 18 dienų. Maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL. Kely dingę siuntiniai keičiami kitais, nes pilnas draudimas. Reikalaukite pilno sąrašo.

SIUNTINYS Nr. 3—\$6.20	1 sv. pupelių kavos
4 sv. rūkytų lašinių	1 sv. cocoa
2 sv. kiaušinių taukų	1 sv. šokolado
3 sv. margarino	2 sv. cukraus
1 sv. kiaušienos mėsos	

SIUNTINYS Nr. 5—\$4.40	4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. rūkytų lašinių	2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. marmelado	2 sv. margarino
1 sv. pupelių kavos	1 sv. pupelių kavos
1 sv. cocoa	2 sv. cocoa
2 sv. cukraus	1 sv. šokolado
1 sv. margarino	4 1/2 sv. cukraus
	2 gabalai tualet. muilo

SIUNTINYS Nr. 10—\$6.50	2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų	2 sv. margarino
1 sv. pupelių kavos	1 sv. cocoa
1 sv. cocoa	1 sv. šokolado

SIUNTINYS Nr. 12—\$6.40	2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų	

SIUNTINYS Nr. 19—\$9.95	4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų	2 sv. margarino
2 sv. marmelado	1 sv. pupelių kavos
1 sv. cocoa	2 sv. cocoa
1 sv. šokolado	1 sv. šokolado
2 gabalai tualet. muilo	

SIUNTINYS Nr. 25	E) 9 sv. gryn. kiau. taukų \$5.25
	C) 15 sv. gryn. kiau. taukų 8.00

SIUNTINYS Nr. 94	B) 8 sv. bičių medaus 5.00
	E) 20 svarų cukraus 4.70
	I) 5 svarai margarino 3.70

46 METAI SAUGAUS TAUPYMO
PRADEKITE TAUPYTI ŠIANDIEN

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Virginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

PAS BUDRIKĄ VISKAS NORMALIAI
Žemiausios kainos visoj Chicagoj už aukštos kokybės rakandus, šaldytuvus, skalbyklas, dulkių valytuvus, televizijas, radijas, brangenys, jewelry

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 SO. HALSTED STREET
Telefonas: CALUMET 5-7237

Šaldytuvai atpiginti.	9x12 klejonkės įvairių spalvų
8 pėdų už \$169.00	po \$4.95
ir aukščiau	Hoover elektriniai dulkių valytuvai po
Skalbiamos mašinos \$88.00	\$24.50
ir aukščiau	ir aukščiau
Rašomos mašinėles \$69.50	Miegamo kambario 3 šmųtu
ir aukščiau	setai po \$109.00
16 col. Televizijos setas \$149.50	Gražioji komodės po \$38.00
ir aukščiau	5 šmųtu crome-plastic dinette
Mažos radijos po \$15.00	setai po \$69.00
ir aukščiau	7 šmųtu dining room setai
Rembrant lempos po \$9.50	po \$148.50
ir aukščiau	Pilnas setas — lova, springrai
Springiniai matracai po \$18.88	ir matracas \$48.00
ir aukščiau	Diena parlor setas, naktim
Gesiniai pečiai (plyty) po \$88.00	minkšta lova gulėti \$68.00
ir aukščiau	2 šmųtu parlor setai po \$109.00
Aliejiniai pečiai po \$44.00	ir aukščiau
ir aukščiau	Coffee tables, walnut ir mahogany. Gražiai išdrožinėti,
Angliniai pečiai po \$34.00	po \$15.00
ir aukščiau	Secretary desks po \$29.50
Elektriniai pečiai po \$125.00	Knjgoms sukruti bookcases
ir aukščiau	po \$29.50
Vilnų broadloom karpetai	Gražūs minkšti krėslai po \$38.50
yardas po \$4.95	Paprasti crome krėslai po \$7.50
Laiptams vilnų karpetai	Trims kambariams visi baldai
pėda po \$1.00	už \$295.00
9x12 Axminster vilnų karpetai	
po \$48.50	

LENGVOS ISMOKEJIMAI IKI 18 MENESIŲ
Krautuvė atidaryta pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais. Nedėliomis uždaryta.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: Yards 7-0554
Jei neatsiųs šaukto:
Res. Tel. Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmadienį nuo 10 v. iki 12.

Dr. Kazimieras MICHEL
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinus, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.
Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.
Jei išų akys asaroja ar niežti, negalite sukti įverti ir adati akys, bijo aštrios šviesos, neįžiūrite skaltyti, uželkit pasitarti pas Dr. Michel — nieko neginatys.
Antras aukštas
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YARDS 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras pataravimas. Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 7-1829
Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais tik susitarus. Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. R. P. Lukus
LIETUVIŲ REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS
Akių Egzamnavimas Akinų Pritaikymas ir Lensų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WALBROOK 5-4333
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien. Trečiadienį ir šeštadienį tik susitarus

NUO UZSISENĖJUSIŲ, ATVIRU SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOŠ LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRU ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsienėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekit LEGULO Ointment. Jo gydymo savybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jį taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATLETIC FOOT, su stabdo džiūvimo odos ir perpyšimą tarpščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išvirsinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, peršamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir aplinkinėse, ir Milwaukee, Wis., arba atsiųskite money orderį.
LEGULO, Department J, 4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ:

DEIMANTŲ LAIKRODŽIŲ BRANGMENŲ SIDABRINIŲ INDU SIENINIŲ LAIKRODŽIŲ RADIO IR TELEVIJOS APARATŲ IR KT. PREKIŲ

Laikrodžių Pataisomi Specialiste
John A. Kass Duodama 1 metų Garantija
Lengvais Išsimokėjimais
JOHN A. KASS
4102 ARCHER AVENUE
(prie Mozart Street)
Tel. Lafayette 3-8617
Seniausia Lietuvių Jewellery Krautuvė Brighton Parke, Isteigta 1915 metais

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro
LIETUVISKOS VAKARUSKOS
Tel. Hemlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois
NAUJIENOS buvo ir tebėra geriausias Amerikos lietuvių draugas.

CERMAK ROAD
Dantų Laboratorija
DIRBTINUS DANTIS PROTEZUS PATAISO I—4 VALANDŲ LAIKOTARPYJE
Individualių dirbtinų dantų, plastinių grupių ir dantų specialistas. Pritaiko ir pataiso senus dirbtinius dantis, protezus. Pirmą kasdien nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Pirm. ir treč. iki 8 vakaro, šeštadienį nuo 9 iki 1 valandos.
OLympic 2-3740
4807 Cermak Rd. Cicero, Ill.

Pasirinkimas iš 60-ties su viršum vartotų karų
Taipgi, galit įsigyti naują automobilį
MILDA BUICK SALES
Dan Kuraitis, Jonas Rodinas, L. Labanauskas ir Antanas Bačkys
907 West 35th Street LAFayette 3-2022

